

PEDAGÓGIAI PROGRAM

LAJTHA LÁSZLÓ BAPTISTA ÁLTALÁNOS ISKOLA

035175

1215 Budapest Csete Balázs utca 1-11.

2023

Tartalomjegyzék

1.	PREAMBULUM.....	3
2.	AZ ISKOLA KÜLDETÉSNYILATKOZATA	4
3.	BEVEZETÉS.....	6
	Intézményi adatok.....	6
3.1.	Intézmény alaptevékenysége	8
3.2.	Tárgyi, dologi feltételek	8
3.3.	Az iskola szerkezete	9
3.4.	Az iskola tanulói, szociális környezete	9
3.5.	Humán erőforrások:.....	9
3.6.	Az iskola irányítási – szervezeti struktúrája	10
3.7.	Helyi sajátosságok.....	10
4.	AZ ISKOLA JÖVŐKÉPE	12
4.1.	Nevelő-oktató munkánk alapelveit kialakító értékek	12
4.2.	A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek	12
5.	NEVELÉSI PROGRAM	12
5.1.	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai	12
5.2.	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, pedagógusok, osztályfőnökök feladatai.....	14
5.3.	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	19
5.4.	A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek 31	
	Az iskola szerepe és lehetősége	32
	Kapcsolat az intézmény pedagógiai programjával.....	32
	Erőforrások.....	33
5.5.	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	45
5.6.	A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	56
5.7.	A tanuló részvételi jogának gyakorlása az intézményi döntési folyamatokban.....	56

5.8.	A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.....	57
5.9.	A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	58
5.10.	A felvétel és átvétel szabályai	64
5.11.	Az iskolaváltás szabályai	64
5.12.	A felvételi / átvételi eljárás különös szabályai.....	65
5.13.	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	66
6.	AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	68
6.1.	A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői	69
6.2.	A helyi tanterv tantárgyai, tartalmai	69
6.3.	A választható tantárgyak, foglalkozások	71
6.4.	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	71
6.5.	Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	73
6.6.	A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	74
6.7.	A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése	80
6.9.	A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése	83
6.10.	Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai	94
6.11.	Az iskolai beszámoltatás, számonkérés formái.....	95
6.12.	Oktatási eredményvizsgálatok	97
6.13.	A tanulók teljesítményének értékelése	97
6.14.	A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai.....	104
6.15.	A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek.....	106
6.16.	A tanulók továbbhaladásának, magasabb évfolyamba lépésének feltételei.....	109

6.17.	A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	110
7.	KIRÁNDULÁSOK SZERVEZÉSÉNEK RENDJE.....	112
7.1.	Kirándulások listája:.....	112
7.2.	A kirándulások rendje	112
8.	Legitimációs záradék.....	113
8.1.	A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata	113
8.2.	Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai.....	115
8.3.	Fenntartói jóváhagyó nyilatkozat.....	115

1. PREAMBULUM

“... a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig tűrést, a tűrés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet.”

(Péter második levele, 1: 5-7)

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy elhívása az oktatásban:

Az ősi bibliai igazság – „*A bölcs tanítás az élet forrása.*” (Pb.13:14.) – ma is érvényes. A baptista iskola célja, hogy a gyermekek a lehető legjobb alapokat kapják egy boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz.

A baptista köznevelési intézmény keresztény értékekre és gondolkodásra épül, így a Teremtő és a teremtmény tisztelete, a gyermekszerepet alapozza meg a színvonalas nevelési-oktatási munkát, és a gyermekek személyiségének optimális fejlesztését.

Az Európában 450 éves, Magyarországon több mint 160 éves Baptista Egyházra a kezdetektől jellemző, hogy a társadalom felé nyitott, bibliai értékeket közvetítő, családközpontú közösség. Felnőtt-keresztséget gyakorló, több generációs gyülekezetekből álló protestáns felekezet, amely az egyén döntésére, szabad akaratának tiszteletben tartására épít. A Magyarországi Baptista Egyház több mint száz éve működtet egyházi oktatási intézményt és a rendszerváltás óta tart fenn általános iskolát, óvodát és alapfokú művészeti iskolát.

Keresztyén szellemű nevelésünk feladata, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által gyermekeink önálló, felelősségteljes cselekvésre, őszinteségre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem keresztyéni erényeit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.

Hisszük, hogy a szeretet a leghatékonyabb pedagógiai módszer, és ezzel támogatjuk, hogy a gyermekek e segítséggel találjanak rá az útra, az evangéliumi hitre, mely az Úr Jézuson keresztül Istenhez vezet.

A Baptista Szeretetszolgálat Magyarország egyik legnagyobb segélyszervezete, a megalakulása óta arra törekszik, hogy minden erejével és lehetősége szerint segítsen a szükségben lévőknek. A Baptista Szeretetszolgálat – alaptervekenyiségébe jól illeszkedően – köznevelési intézményeiben sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelésű igényű, és a roma tanulók felzárkóztatásáért, és a tehetséges gyermekek fejlődésének kibontakoztatásáért. Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény több legyen, mint óvoda: az a hely, ahol a gyermek teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.

2. AZ ISKOLA KÜLDETÉSNYILATKOZATA

Küldetésünk a ránk bízott gyermek fejlődésének minél teljeskörűbb elősegítése.

A keresztyén elmének kell a legjobb elmének lennie, amelyet Krisztus értelme világosít meg, és amely integrálja Isten alapelveit az akadémikus ismerettel.

Küldetésünk személyes életpéldánkkal mintát adni.

Törekvésünk, hogy a baptista iskolai intézmény olyan irányító testülettel, igazgatóval, pedagógusi karral és munkatársi gárdával rendelkezzen, akik a Biblia alapelveinek megfelelő nézőpontot alkalmaznak a mindennapi fejlesztő munka és az intézmény vezetése során.

Küldetésünk a gyermekek képességeinek kibontakoztatása.

Minden tanulási tapasztalat célja, hogy hozzásegítse a gyermekeket Istentől kapott képességeik teljes kibontakoztatásához.

A tanítás a következőkre összpontosít:

- A gyermek számára megfelelő tevékenységek és szolgáltatások biztosítása.
- A gyermek ráébresztése a társadalommal való kapcsolatára és az iránta való felelősségére.
- Minden nevelési programba tartozó és ahhoz kapcsolódó óvodai tevékenység segítse a gyermekek intellektuális, lelki, társadalmi, érzelmi és fizikai fejlődését.

Küldetésünk működés szempontjából hitelesnek lenni.

Törekvésünk, hogy az intézmény mindennapos működési gyakorlata az integritás (feddhetetlenség, tisztesség, becsület), hatékonyság és számon kérhetőség következetes mintaképe legyen.

A bibliai értékeket következetes alkalmazása, ahogy az oktatási intézmény:

- Példamutató igényességet mutat az intézmény működési szabályzatának fejlesztésében és

a számon kérhetőség terén az intézményvezetés működésében.

- Az emberi erőforrásokat etikusan és igazságosan kezeli.
- A pénzügyeket feddhetetlenül és nyíltan kezeli, ill. ellenőrzi.
- A kormánnyal és a hatóságokkal egyenes és krisztusi kapcsolatot tart fenn.
- Etikus, világos és nyílt fejlesztési és stratégiákat dolgoz ki.
- Igazságos és következetes irányítási rendszert alkalmaz.
- A szülői kapcsolatok terén őszinteséget, nyíltságot és igazságosságot képvisel.

BAPTISTA OKTATÁS

3. BEVEZETÉS

Intézményi adatok

A Pedagógiai Programunk felülvizsgálata és átdolgozása törvényi változások, valamint a fenntartóváltás miatt vált szükségessé. Iskolánk 2023. szeptember 1-től a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy fenntartásában működik.

Az iskola hivatalos neve: Lajtha László Baptista Általános Iskola

Címe: 1215 Budapest Csete Balázs utca 1-11.

Telefonszám: 06/20-575-0400

Email cím: lajtha.titkar@gmail.com;

Fenntartó neve: Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy

Típusa: általános iskola

Oktatási azonosító: 035175

Feladatellátási hely: 001

Köznevelési és egyéb alapeladata:

Nappali rendszerű iskolai oktatás

- alsó tagozat 1-4. évfolyam
- alsó tagozat 1-4. évfolyam sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása

(egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők)

- felső tagozat 5-8. évfolyam
- felső tagozat 5-8. évfolyam sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása

(egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők)

Egyéb köznevelési foglalkozás:

- Napközi otthoni ellátás

Iskola maximális létszáma: 400 fő

Pedagógiai programunkat

Készítette: a Lajtha László Baptista Általános Iskola nevelőtestülete

Elfogadta és jóváhagyta: Lajtha László Baptista Általános Iskola nevelőtestülete

Hatályos: a kihirdetés napjától, 2023. 09.01. visszavonásig

Érvényességet igazoló aláírások: Szülői szervezet

DÖK

Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy

Verziószám: 2023.09.01. módosított változat

A dokumentum jellege: nyilvános

A dokumentum megtalálható: www.lajthalaszlo.hu

3.1.Intézmény alaptevékenysége

- Tanköteles tanulók alapfokú nevelése, oktatása; középfokú tanulmányokra való felkészítése és egyéb pedagógiai szakértelmet igénylő tevékenységek, valamint napközi otthoni, iskolaotthoni feladatok ellátása. A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzdő tanulók integrált nevelése-oktatása.
- A nevelő és oktató munka iskolánkban, a pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az igazgató hagyja jóvá. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges.
- A pedagógiai programot iskolánk honlapján hozzuk nyilvánosságra.
- Az iskola pedagógiai programjának részeként, ha e törvény másként nem rendelkezik, a miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve helyi tantervet készít. A helyi tanterv megnevezi az oktatásért felelős miniszter által kiadott kerettantervek közül választottat és rendelkezik a kerettantervben meghatározott, a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások időkerete legfeljebb tíz százalékának felhasználásáról.

3.2.Tárgyi, dologi feltételek

Az iskola jelenlegi épülete 1972-ben épült, alapterülete 4498 m².

Az iskolaudvar alapterülete 8047,26 m², amely a műfüves futballpályát is magába foglalja. Az oktatási célra használt helyiségek száma 20, ebből 12 tanterem, a többi szaktanterem: ének terem, rajzterem, német terem, fizika-kémia előadó, számítástechnikai szaktanterem, valamint könyvtár és tornaterem.

Az iskola melegítőkonyhával és mosogatóhelyiséggel ellátott ebédlővel rendelkezik.

A tornaterem 220 m²-es, 2 öltöző és zuhanyzó helyiség tartozik hozzá. Felszereltsége szegényes, kopott elhasznált, felújításra szorul.

Az épület karbantartó felújításra szorul. Tetőszerkezete, vízvezeték hálózata, fűtési rendszere felújításra, korszerűsítésre vár.

A váratlanul jelentkező és azonnali hibaelhárítások, javítások jelentős karbantartási keretet igényelnek.

A bútorzat egy részét folyamatos cserével a kor követelményeinek megfelelő, modern berendezési tárgyakkal váltottuk fel. A többit a költségvetés függvényében cseréljük, illetve javíttatjuk.

Az épületek belső festése, mázolósa folyamatosan évről-évre területenként történik.

Oktatási eszközellátottságunk a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy által biztosított keret miatt javult, de további fejlesztést igényel az informatika, technika, vizuális kultúra, biológia és a sport területe.

Az iskola könyvtára kb. 7000 kötetel rendelkezik, tágas, szépen berendezett helyiségben működik.

Az informatikai oktatáshoz szükséges számítógép mennyiség kevés, annak is egy része elavult, cserére szorul.

A tanítást szolgáló eszközrendszer kielégítőnek mondható, de itt is további fejlesztésre lenne szükség.

3.3. Az iskola szerkezete

8 évfolyamos általános iskola

Az oktatás délelőtti munkarendben folyik, a napközis és tanulószobás tanulók délután az iskolában tartózkodhatnak 18 óráig.

A beiskolázás – a szabad iskolaválasztás értelmében – a fenntartó döntésétől függ.

Az intézmény működési rendjét és a munkarendjét az SZMSZ tartalmazza.

3.4. Az iskola tanulói, szociális környezete

A nálunk tanuló gyerekek meglehetősen sokszínű társadalmi rétegből származnak. A családok többségének élete lakótelepi környezetben zajlik. Egyre inkább növekszik a munkanélküliek illetve az erejükön felül munkát vállalók száma.

Tanulóink 90%-a a korábbi körzetből, 10%-a az emelt óraszámú oktatás illetve a szabad iskolaválasztás miatt Csepel területéről és a környező településekről tevődik össze. A gyermeklétszám csökkenése a mi iskolánkban is érezhető. A családok természetes igénye – alsó tagozaton különösen – az egész napos elfoglaltság biztosítása.

3.5. Humán erőforrások:

Pedagógusaink fogékonyak az új pedagógiai módszerek elsajátítására, bevezetésére, szívesen vesznek részt továbbképzéseken, tartalmas minőségi munkavégzésre képesek, gyermekcentrikus gondolkodásmódjuk, jó együttműködési és innovációs készségük biztosítja a nevelőtestület szellemi összhangját.

A pedagógus továbbképzés területén prioritást kapnak a módszertani, megújító ingyenes továbbképzések.

Feladataink ellátását iskolai könyvtáros, pszichológus, fejlesztőpedagógus, hitoktatók, védőnő, iskolaorvos is segítik.

Intézményünkben 4 szakmai munkaközösség tevékenykedik a hatékony és színvonalas pedagógiai munka érdekében. Jogaikat és feladataikat az SZMSZ tartalmazza. A belső kapcsolattartás formáit a különböző értekezletek, fórumok, megbeszélések biztosítják, de legfontosabbnak a közvetlen, személyes kapcsolattartást tartjuk. A tantestület rendszeres értekezletei mellett munkaértekezleteit az intézmény éves munkatervében meghatározott időpontokban tartja.

A továbbképzési program és a beiskolázási terv a pedagógiai programmal összhangban készül. Elkészítése és elfogadása során mindazok közreműködnek, akik érdekeltek a feladatok megvalósításában és végrehajtásában. Szolgálniuk kell a pedagógiai programban meghatározott pedagógiai célokat.

A továbbképzési programot az iskola vezetője készíti el, előtte kikéri azok véleményét, akik a helyettesítésnél szóba kerülhetnek. Elfogadásáról a tantestület dönt. A konkrét feladatok végrehajtásáról az intézmény vezetője gondoskodik.

Elfogadás előtt véleményeztetni kell a nevelőtestülettel az egyéni- és intézményi érdekek egyeztetése miatt.

3.6. Az iskola irányítási – szervezeti struktúrája

Az iskola irányítását az igazgató végzi egy igazgatóhelyettes segítségével a hatályos törvényi előírásoknak és az intézményi Szervezeti és Működési Szabályzatnak megfelelően.

Az iskola irányításában fontos szerepet töltenek be a munkaközösség-vezetők. A szakmai munka szervezői és ellenőrzői.

Jelentős munkát végez a diákönkormányzat vezetésével megbízott pedagógus.

Nagy szerep jut az osztályfőnököknek a gyermeki közösségek kialakításában, fejlesztésében.

Intézményünkben szülői munkaközösség munkálkodik. A pedagógiai munka irányvonalának meghatározásában fontos feladatuk van.

3.7. Helyi sajátosságok

Emelt óraszámú ének-zene oktatás:

Az iskolai zenei nevelés fontos szerepet vállal a gyermekek érzelmi, értelmi és a jellem formálásában. A zene örömet ad, lelkesít, megnyugtat. A gazdag érzelmi hatás a beleélés-átélés és a közvetlen cselekvés által színesíti a fantáziát, formálja az ízlést és fogékonyra teszi a gyerekeket más emberek, közösségek és kultúrák befogadására.

1972-óta ének-zene tagozatos osztályt működtetünk. A leendő elsősök óvodai szülői értekezletére ellátogatnak a tanító nénik és tájékoztatást adnak iskolánkról. Nyílt napot tartunk

a gyermekeknek és szüleiknek egyaránt. A beiratkozás előtt „iskola előkészítő” foglalkozást tartunk a leendő első osztályosoknak.

Magyar nyelv:

Műveltségünk feltétele, kultúránk hordozója. Ezért nagyon fontos feladat a nyelvi-kommunikációs nevelés, az alapkészségek, az írás, az olvasás, a helyes beszéd és nyelvtani ismeretek elsajátítása, folyamatos fejlesztése.

Matematika:

A matematika területén is alapkészségek kialakítására kell törekedni. A matematika tanítás célja a gondolkodási műveletek, az emlékezet, a megfigyelés, a megértés, következtetés, a logikai ítélőképesség és az absztrakciós képesség fejlesztése. Létszám függvényében 3. osztálytól 8. osztályig képesség szerint bontjuk az osztályokat. Ezzel lehetőséget teremtünk a differenciált oktatómunkára.

Digitális kultúra: oktatása a mai világban elengedhetetlen. Szükségességét nem lehet megkérdőjelezni. Tanulóink az 3. évfolyamtól bontott csoportokban, önálló tantárgyként sajátítják el a digitális kultúra alapjait.

Idegennyelvi oktatásnak célja, hogy a tanulók a hétköznapi helyzetekben tudják a tanult nyelvet használni. Szerezzék meg a fejlesztéshez szükséges alapismereteket, legyen általános ismeretük az adott nyelvet beszélő országról. Iskolánkban angolnyelv tanítása folyik. Első osztálytól játékos nyelvi előkészítőként történhet az idegen nyelv bevezetése. 4. osztálytól csoportbontással biztosítjuk a nyelvek mélyebb elsajátítását.

Az esztétikai nevelés terén fontos feladat az iskola külső és belső rendjének, tisztaságának, otthonosságának megteremtése és megőrzése. A tanulók által készített ízléses gyermekmunkák, rajzok, tárgyak kerülnek felhasználásra a folyosók és tantermek díszítésekor. Törekednünk kell arra, hogy a gyermekekben alakuljon ki a szép iránti igény és minél több irodalmi, valamint művészeti alkotást ismerjenek meg. Ezért rendszeressé kell tennünk a színházlátogatásokat, a könyvtári irodalom órákat, a múzeumok és kiállítások látogatását.

A *mindennapos testnevelés és sport feladata* a nagyfokú szellemi megterhelés kiegyensúlyozása, a mozgáshiány pótlása. Az egészséges életmód, a fizikum fejlesztése olyan tevékenységrendszer, amelynek célja az optimális testi-lelki fejlődés elősegítése. Ennek érdekében fontos feladatunk, hogy a testnevelés órákon és sport-foglalkozásokon kívül is lehetőséget biztosítsunk a mozgáshiány kielégítésére. Valamennyi érdeklődő számára biztosítanunk kell a versenyzés, a sportolás, a játék örömeit, a kirándulások, túrák, táborozások pozitív hatását.

4. AZ ISKOLA JÖVŐKÉPE

4.1. Nevelő-oktató munkánk alapelveit kialakító értékek

A pedagógiai programunk átdolgozása előtt tantestületünk összegyűjtötte azokat a legfontosabb emberi és erkölcsi értékeket, amelyeket közösen a legértékesebbnek tartunk. Ezen értékek mentén fogalmaztuk meg alapelveinket, amelyek nevelőmunkánkat meghatározzák a jövőben.

4.2. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

- konstruktív életvezetésre való nevelés
- az emberiség közös értékei,
- a demokrácia és a jogállam értékei,
- európai, humán, illetve transzcendentális értékek,
- tolerancia, türelem, egymás tisztelete, megbecsülése,
- humanizmus, szeretet, elfogadás,
- becsületesség, igazságosság, őszinteség, bizalom,
- a természet tisztelete, védelme, környezetünk megóvása a jövő nemzedék számára,
- önfegyelem, önismeret, példamutatás,
- pontosság, igényesség és kitartás a munkában,
- a tudás, a munka, az értékteremtés megbecsülése,
- önállóság, szabadság, mások szabadságának tisztelete,
- esztétikai, művészeti értékek, az egyetemes és nemzeti kultúra tisztelete,
- derű, humor, mely átsegít a gondokon, problémákon.

5. NEVELÉSI PROGRAM

„Ami az iskolának el kell végeznie elsősorban az, hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat, hogy megtanítsa bennünket a jól végzett munka örömeire és az alkotás izgalmára, hogy megtanítsa arra, hogy szeressük azt, amit csinálunk, és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni”¹

5.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

- A célok megvalósításáért az intézmény vezetője és nevelőtestülete felelős.

---

¹ Szent Györgyi Albert

- Az intézmény vezetője felelős a Pedagógiai program megvalósulásának irányításáért, ellenőrzésének megszervezéséért, a humán erőforrás biztosításáért.
- A Pedagógiai programot az igazgató hagyja jóvá.
- A nevelőtestület a Pedagógiai program megvalósításáért, felülvizsgálatáért, értékeléséért és módosításáért felelős és dönt az elfogadásáról.

Célunk:

Az egyetemes és a nemzeti kultúra értékeinek megismertetése.

Harmonikus személyiséget fejlesztő egyéni és közösségi nevelés: pozitív emberi értékek, tulajdonságok kialakítása.

Korszerű, sokoldalú általános műveltség biztosítása: magas színvonalú anyanyelvi kultúra elsajátíttatása, a kommunikációs készség sokoldalú fejlesztése, korszerű társadalomtudományos és természettudományos ismeretek megalapozása.

Alkotó gondolkodásra és gondolkodva cselekvésre nevelés: a tanulók aktív részvételének kialakítása a tanítási-tanulási folyamatban, az önálló véleményalkotási képesség, a logikus érvelés fejlesztése.

Színvonalas, következetes oktatás: a tanulók egyéni képességeinek, eltérő haladási sebességének megfelelő többszintű oktatási formák biztosítása a tehetséggondozás és a felzárkóztatás érdekében.

A kulcskompetenciák fejlesztése

- Az anyanyelvi kommunikáció fejlesztése
- Idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése
- A matematikai gondolkodási kompetencia fejlesztése
- A digitális kompetencia fejlesztése
- A tanulás kompetenciái
- Személyes és társas kapcsolati kompetencia fejlesztése
- Munkavállalói, vállalkozói kompetencia
- Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság

Megváltoztak a fejlesztési célként megjelenő tanulói kompetenciák.

A nemzeti alaptanterv az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, azokra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a NAT 2020 a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat:

- A tanulás kompetenciái
- Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi

- Digitális kompetenciák
- Matematikai gondolkodási kompetencia
- Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság
- Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

5.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, pedagógusok, osztályfőnökök feladatai

Pedagógiai feladataink:

- Sokoldalú személyiség kialakítása.
- Az esélyegyenlőség megteremtése.
- Az általános emberi értékek továbbadása.
- A tanulók teljes személyiségére ható, fejlesztő hatású nevelés.
- A nevelésben a pedagógus és a tanuló egyenrangú félként vesz részt.
- Határozott, igényes követelmények, melyek igazodnak a tanulók felkészültségéhez.

Nevelő – oktató munka céljai:

A tanulók – egyéni adottságaik és képességeik figyelembevételével – résztvevőivé válnak az intézményben folyó permanens nevelési és oktatási folyamatnak. Célunk, hogy az itt eltöltött 8 év alatt – életkoruknak megfelelően – biztosítsuk tanulóink számára

- az alpműveltséget
- a biztos alapkészségek- és képességek fejlesztését
- a továbbtanulás szilárd megalapozását.

Nevelő – oktató munka feladatai, eljárásai:

Iskolánkban a legfontosabb feladat a tanulók korszerű ismereteinek és képességeinek, készségeinek kialakítása, bővítése, valamint személyiségük teljes körű fejlesztése.

A pedagógiai munka színvonalának emelése, az iskola pedagógiai elveivel való azonosulás és annak megvalósítása nevelő – oktató munkánkban.

Valamennyi tantárgyra vonatkozóan a kompetenciák fejlesztése, valamint a neveltségi szint emelése.

A tanulók képességeinek, készségeinek fejlesztése, sokoldalú személyiség kialakítása.

Az általános emberi értékek továbbadása.

Az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak, az önfegyelem, önértékelés kialakítása. Az emberi méltóság és másság tisztelete.

Az önművelés, a művelődés igényének felkeltése a tanulás motivációjának erősítésével. Az önálló ismeretszerzés készségének és képességének kialakítása a helyes tanulási technikák megalapozásával.

Az egészséges életmód és a környezetvédelem fontosságának tudatosítása. Ezekre vonatkozó ismeretrendszer és szokások kialakítása, gyakoroltatása.

A szép iránti igény kialakítása esztétikai élmények és az igényes környezet segítségével. Az iskola külső és belső rendjének megteremtése, megbecsülése és megóvása.

Az esztétikai nevelésen belül kiemelt feladatunk a magas szintű zenei műveltség kialakítása.

Közösségi, társadalmi irányultságú jellem kialakítása.

Saját és más népek kultúrájának megbecsülése.

Társadalmilag hasznos, értékteremtő magatartás kialakítása.

Helyi szokásaink, hagyományaink őrzése.

Szokás és szabályrendszer, feladat és kötelességtudat kialakítása.

Személyiségformálás.

Az osztályfőnöki munka tartalma, feladatai

A gyerek személyiségének fejlesztésére, értékközvetítésre irányuló nevelőmunka.

Az osztályfőnök az, aki ismeri a gyerekek személyiségét, sajátosságait, családi viszonyait egyenként, egyúttal pedig rálátása van a gyermeknek az osztályban elfoglalt helyéről, szociometriai választásairól, kapcsolatairól. Az osztályfőnök látja osztálya tagjait a legteljesebben, igazán személyes módon, ahogy a szaktanárok nem láthatják. Az osztályfőnök viszont fontos és nélkülözhetetlen információk birtokában sokat segíthet a gyermeknek felmerülő iskolai, tanulási, személyes problémái megoldásában.

Első lépés a gyerek személyiségének megismerése. Az összegyűjtött információk egy része objektív, megfigyelhető. Ilyen a gyerek családi helyzete, egészségi állapota, eredményei, teljesítménye, önállósága, feladattudata, motiváltsága, kreativitása, figyelme, közösségi kapcsolatai, konfliktuskezelő képessége. A másik oldal nehezebben tárható fel, mint például az erkölcsi tudata, morális gondolkodása, jelleme, igény szintje, önértékelésének realitása, ízlésvilága. Információt kaphat a családtól, kollégáktól, megfigyelheti tevékenység közben, a társai körében zajló beszélgetések során, négy szemközti beszélgetéseken, írásbeli munkái alapján. Figyelni kell arra, hogy az első benyomás alapján kialakult vélemény felületes lehet.

Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire. Lehetőséget teremt az értelmi képességek kibontakoztatására. A tehetséges tanulók nyomon követése a tanuló

osztályfőnökének és annak a pedagógusnak a feladata, akinek a szakterületéhez a tanuló tehetsége, képességei a legjobban kötődnek. Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére. Segíti diákjai reális, pozitív énképének kialakítását.

Az osztályfőnöki munka feladatkörei

- Ügyviteli (adminisztrációs) teendők ellátása
- Szervezési, koordinációs feladatok végrehajtása
- Közvetlen nevelőmunka

Az osztályfőnöki munkát segítő dokumentumok

- Köznevelési törvény,
- Nemzeti Alaptanterv
- A 20 /2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról vonatkozó részei
- Az iskola Pedagógiai Programja
- Az iskola Szervezeti Működési Szabályzata (SZMSZ)
- Az iskolai Házirend
- Az osztályfőnöki munkaterv

Az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnök elsődleges feladatai közé tartozik az osztály közösségi életének irányítása, valamint a tanulók személyiségének fejlesztése. Az osztályfőnök személyes felelőssége egy olyan - az iskolai elvárásokhoz igazodó - értékrend kialakítása és elfogadtatása, amely szerint az osztályába járó tanulók egészséges lelki és testi fejlődése megvalósulhat.

Ennek érdekében

- az osztályfőnök meghatározza a tanévre szóló feladatok elosztását, elkészíti tanmenetét. Az osztályfőnöki órákat az iskolában elfogadott tanterv szerint használja fel a pedagógiai és a nevelési kérdések megvitatására.
- osztályának tanulóit az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli.
- minden év elején ismerteti a tanév rendjét, ismerteti a szakkörök, énekkar, sportfoglalkozások, könyvtár működési rendjét, tudatosítja a házirendet, kijelöli a felelősöket, biztosítja a DÖK képviselők megválasztását.

- ellenőrzi az osztályterem berendezését.
- együttműködik diákjaival, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, tájékozódik a tanulók iskolán kívüli rendszeres tevékenységeiről, és azokban elért eredményeiről is.
- segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját.
- az osztály véleményét is kikérve, az osztályban tanító kollégák értékelését figyelembe véve minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát.
- kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével. Minden tanév elején és félévkor szülői értekezletet tart. (Szükség esetén rendkívüli szülői értekezlet is tarthat).
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket. Gondoskodik elektronikus napló kitöltéséről, rendszeresen ellenőrzi a haladási és osztálynaplót, egyeztet a kapott osztályzatokat, figyelemmel kíséri a hiányzásokat, azok igazolását, írásban tájékoztatja a szülőket a tanulók igazolatlanhiányzásáról és késéseiről, félévi és év végi statisztikai adatokat szolgáltat, megírja a félévi értesítőket, év végi bizonyítványokat és az anyakönyvet a tanuló eredményeiről, elvégzi a továbbtanulással kapcsolatos adminisztrációkat.
- segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát. Kötelező egészségügyi szűrésre kíséri osztályát.
- az iskolapszichológus segítségével elkészíti az osztály szociometriai térképét.
- kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő gyermekvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola gyermekvédelmi feladatokat ellátó pedagógussal. Felméri a szociális, vagy egyéb okokból segítségre szoruló tanulókat, és gondoskodik számukra a lehetséges támogatásokról, szükség esetén érdekükben együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel.
- tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskolát érintő feladatokról; ha kell, mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében, felkészíti és elkíséri osztályát az iskolai megemlékezésekre, ünnepélyekre.
- megszervezi az osztálykirándulást.
- tájékoztatja a szülőket az ebédbefizetésről, az iskolai programokról.
- órát látogat az osztályában.
- írásban tájékoztatja a szülőket a dicséretekről, illetve a fegyelmezési eljárásokról, (utóbbiakat a haladási napló „Jegyzet” rovatában is rögzíteni kell, a tanuló nevének és az intézkedés dátumának feltüntetésével).
- az érdekeltekkel egyeztetésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására és büntetésére.
- hetedik évfolyamon megszervezi a nyolcadikosok búcsúztatását.
- az érintett évfolyamokon segíti az országos kompetenciamérések lebonyolítását.

- segíti a tanulók pályaválasztását.
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.

Minden pedagógus feladata

Az intézményben dolgozó pedagógusok felelősséggel és önállóan, a tanulók tudásának, kompetenciáinak és személyiségének fejlesztése érdekében végezzék szakmai munkájukat a munkaköri leírásban foglaltak keretein belül, az iskolai tantárgyfelosztásban meghatározott munkarend alapján.

- minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedést, és további ismeretszerzés lehetőségét szolgálják.
- felkelteni tanulóinkban az ismeretszerzés vágyát.
- differenciált, korszerű, továbbfejleszhető alapképzéshez juttatni diákjainkat.
- megismertetni a “tanulni tanulást”, önálló ismeretszerzés alapjainak elsajátítását.
- olyan képességek birtokába juttatni a tanulót, amely továbbtanulását és önfejlesztését lehetővé teszi.
- tiszteletet ébreszteni az emberi - tárgyi-, művészeti- és az erkölcsi értékek iránt.
- segítséget nyújtani abban, hogy az általános iskolai tanulmányok befejezése után mindenki képességeinek megfelelően tudjon a továbbtanulási lehetőségek közül választani.
- a testnevelés és sport sajátos eszközeivel fejleszteni a felnövekvő nemzedék mozgás-, játék- és sportkultúráját, edzettségét, teherbíró képességét.
- a Tehetség-Vár program keretében segíteni a művészeti nevelést
- közreműködni a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.
- rendszeresen gyarapítani szakmai és pedagógiai tudását,
- tájékozódás a szaktárgya körébe tartozó új tudományos eredményekről és a módszertani fejlesztésekről,
- folyamatos szakmai-pedagógiai megújulás.

Általánosságban elvárható feladatok:

- felkészülés a tanítási órákra,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése, dolgozatainak javítása,

- a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjeggyel vagy szóvegesen értékeli a tanulók munkáját
- a megtartott tanítási órák dokumentálása,
- kísérletek, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztése, felzárkóztatása,
- felügyelet a tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- az iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, szaktantermek rendben tartása,
- osztályterem rendben tartása és dekorációjának kialakítása,
- iskolai keretek között, külső helyszínen szervezett tanórák megtartása, az órára a tanulók kísérése.

5.3.A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A tanuló egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban.

Az ember születésétől haláláig állandóan változó, alakuló lény.

Mivel életét meghatározott időkeretben éli, formálódását nemcsak belső minősége, hanem fejlődésének tempója is nagymértékben befolyásolja. A személyiségfejlesztés csak a személyiség megismerésével, az egyéni sajátosságok, képességek, készségek figyelembevételével valósítható meg. Meg kell ismerni a tanulókat, fel kell őket készíteni arra, hogy önmagukat is megismerjék, képessé váljanak önmaguk alakítására is.

Pedagógusaink tudják, hogy a személyiség formálásában az otthoni hatás a döntő, és hogy nem kis mértékben befolyásolják azt a társadalomban lejátszódó történések és jelenségek is.

Ugyanakkor tény, hogy az iskola a tanulóifjúság életének második legfontosabb színtere, ezért az ott ért hatások mindenképpen módosítják személyiségük fejlődését. Ennek értelmében

pedagógusaink arra törekszenek, hogy úgy tükröztessék a társadalmi élet valós tartalmait a tanulók számára, hogy azok ne csak a napi valóság szintjén jelenjenek meg. Igyekeznek kiszűrni és közvetíteni azokat a tartós és kívánatos, nemzeti, európai és összembari értékeket és tendenciákat, amelyek segíthetnek abban, hogy gyermekeink maguk és környezetük számára hasznos, azaz humanista szemléletű, művelt, kreatív, testileg, lelkileg egészséges személyiséggé fejlődjenek.

Célunk:

- megismerni a tanulók személyiségét,
- önismeretük kialakítása és fejlesztése,
- személyiségük sokoldalú kibontakoztatása

A Nemzeti alaptantervben és a Kerettantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás szolgálják, hogy tanulóink:

- különböző szintű adottságaikkal;
- eltérő mértékű fejlődésükkel;
- iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal;
- eltérő érdeklődési körüket érintő tevékenységükkel;
- szervezett ismeretközvetítéssel;
- spontán tapasztalataikkal összhangban, minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A személyiségfejlesztésben kiemelt szerepet kap a jogok és kötelességek tudatosítása, az élethosszig tartó tanulás igényének felkeltése, a tanulás tanulásának segítése, a felelősségérzet, az önismeret, az önbizalom, az alkalmazkodóképesség, a kezdeményező és vállalkozó készségek, továbbá a szóbeli és írásbeli kommunikációs képesség fejlesztése.

A harmonikus személyiség kialakítása érdekében feladatunk az értelmi, érzelmi és testi nevelés egyensúlyának biztosításával hozzásegíteni tanulóinkat a gondolati, érzelmi és szociális fejlődésre képes, testileg és lelkileg egészséges, emberi kapcsolatokban gazdag, humánus értékeket hordozó és azokat átadni is képes, demokratikus elveket valló állampolgárrá váláshoz.

Feladataink a személyiségfejlesztés érdekében

Legfontosabb a példamutatás, a következetesség, a meggyőzés, az értékelés, a tevékenység és a szokásrendek kialakítása.

Olyan iskolai élet szervezése és működtetése, amelyben a nevelési, tanítási-tanulási folyamat teret ad a színes, sokoldalú iskolai életnek, tanulásnak, a játéknak, a munkának, és fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési készségüket, edzi akaratukat.

Eredményessé akkor válik, ha hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk kialakításához, meggyökereztetéséhez. Ez olyan iskolai pedagógiai munkát igényel, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás, a nevelés színtere nem csak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

Személyiségfejlesztő tevékenységeink:

- tanulási képességek fejlesztése
- a tanulók absztrakciós képességének fejlesztése
- logikus gondolkodásra nevelés
- a tanulók motiválása sikerélmények biztosításával
- esztétikai igény kialakítása
- az érdeklődés felkeltése
- önálló ismeretszerzés képességének kialakítás,
- az értékek felismerése, megbecsülése,
- céltudatosság fejlesztése,
- a megfontolt ítélőképesség kialakítása,
- alkalmazkodó képességének kialakítása,
- felelősség magunk, mások és a környező világ iránt: helyes életvezetés, helyes szokások kialakítása,
- egészséges versenyszellem, becsületesség kialakítása,
- a türelem, a kudarctűrő képesség kialakítása.
- a tehetség kibontakoztatása
- önismeretének, helyes önértékelésének kialakítása,
- az önbizalom fejlesztése
- kulturált viselkedés, megjelenés igényének kialakítása
- megbízhatóságra, őszinteségre nevelés
- a környezet szépítése

A tanulói személyiségfejlesztésnek legfontosabb színterei a tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási órák és tanórán kívüli foglalkozások, ahol sikerélmény nyújtásával, játékos, változatos módszerekkel, alapvető ismeretek, készségek és képességek hatékony elsajátítása a cél.

Különös gondot fordítunk a különböző tanulói igényekhez és a tanulók eltérő felkészültségéhez igazodó tananyagok és oktatási módszerek megválasztására, a differenciálásra, tehetséggondozásra, felzárkóztatásra, hogy csökkentsük azoknak a számát, akik jelentős lemaradással, kudarcokkal élik meg iskolai éveiket.

Elvárjuk tanítványainktól

- a választékos, szép beszédet;
- a tiszteletteljes kommunikációt felnőttel, társakkal szemben egyaránt;
- a kulturált érintkezési formák és a konfliktuskezelő, problémamegoldó technikák ismeretét;
- a rendszeres, pontos, igényes munkát, a feladatok lelkiismeretes elvégzését;
- a házirend tudatos betartását;
- testi, lelki egészségük megőrzését;
- a művészetek irányi nyitottságot;
- az iskola közösségeinek életében való aktív részvételt.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladataink:

Az iskola alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széleskörűen fejlessze a helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás segítségével.

A nevelési munka során az iskola éves munkaterve, a házirend, az osztályfőnöki tanmenet az irányadó minden pedagógus számára a napi gyakorlatban. A nevelő-oktató munka, valamint a tanórán kívüli nevelés a teljes nevelőtestület feladata. Az éves munka megalapozásaként minden osztályfőnök az első tanítási napon ismerteti a tanulókkal a házirend szabályait (napirend, jogok, köteleességek). Diákjaink pontosan megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket.

Alapvető célunk az emberi kapcsolatokban igényes felnőttek nevelése és felkészítése az állampolgári szerepre, hogy tanítványainkat képessé tegyük az önálló vélemény kialakítására, a helyes kommunikációra, a felelős döntés meghozatalára. A személyiségfejlesztéssel

kapcsolatos feladatok az egész iskolai életet átfogják. A nevelés-oktatás során törekszünk arra, hogy a tanulóknál kialakítsuk a fogékonyságot a legfontosabb emberi értékekkel kapcsolatban.

• **A tanulók erkölcsi nevelése**

A különböző szociokulturális háttérrel rendelkező tanulóink között a hátrányok feltárásával és kompenzálásával az esélyegyenlőség biztosítására törekszünk.

Feladataink: az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása **tanulóink körében** (szociális kompetenciák).

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeikért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelműtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

• **A tanulók értelmi nevelése**

Az **értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges kompetenciák** kialakítása, fejlesztése. A **világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása, felkészülés az egész életen át tartó tanulásra.** (hatékony, önálló tanulás kompetenciájának fejlesztése).

• **A tanulók érzelmi nevelése**

A tanulókat körülvevő környezet jelenségeire, a közösségre és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

(énkép, önismeret fejlesztése)

Feladatunk a kiegyensúlyozottság, érzelmi stabilitás kialakítása tanulóinkban, mely képessé teszi őket az örömrre, a kudarc elviselésére.

Nevelőmunkánkban fontos szerepet kapnak az önálló tanulói feladatok, melyek lehetővé teszik a tanulók kitartásának, önbizalmának, önismeretének döntéshozatali képességének, felelősségvállasztásának fejlesztését.

Az érzelmi kultúra fejlesztése elengedhetetlen. Ennek meghatározó eleme a család tisztelete, a szülők megbecsülése, szeretete.

- **A tanulók közösségi nevelése**

Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. Az együttműködési készség kialakítása az önismeret fejlesztésével (szociális kompetencia).

A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása. (anyanyelvi kommunikáció)

Feladatunk a tanulók igényének kialakítása a közösségi tevékenységre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

- **Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése**

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszhető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé válják érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

- **A családi életre nevelés**

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését az iskolai életbe. Kitüntetett feladata az intézménynek így a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket

közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolában foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

- **A testi és lelki egészségre nevelés**

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és -megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására. A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Feladat, hogy a családdal együttműködve felkészítsük a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. Motiválni és segíteni kell a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ a komplex intézményi mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől.

- **Felelősségvállalás másokért, önkéntesség**

A NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

- **Fenntarthatóság, környezettudatosság**

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A természettudományi

oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció sikerességének záloga. Stratégiai cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életteréül szolgáló környezethez, annak fenntartható megóvásához és fejlesztéséhez, melynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerszerűség, az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába. A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki életpályára való szocializáció és a környezeti nevelés terén a jelenben folyó kutatások folyamatai alapvető jellegű ismeretének és a nem hagyományos oktatásszervezési módszerek terepének egyre nagyobb szerepet kell biztosítani.

- **Pályaorientáció**

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

- **Gazdasági és pénzügyi nevelés**

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni

és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását. A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nem csak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

- **Médiatudatosságra nevelés**

Cél, hogy a tanulók a mediatisált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaiival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

- **A tanulás tanítása**

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

- **A tanulók esztétikai nevelése**

Szűkebb és tágabb környezetünk esztétikájának tudatosítása, értékmegőrző magatartás kialakítása.

Igényesség önmagunkkal és környezetünkkel szemben. (esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség)

- **A tanulók akarati nevelése**

Fontos feladatunknak tartjuk felébreszteni a tanulóknak az igényt önmaguk megismerésére, személyiségük kibontakoztatására.

Az önismeret kialakításával a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség formálása a célunk az ember által végzett munka fontosságának tudatosítása. (énkép, önismeret fejlesztése)

- **A tanulók nemzeti nevelése**

Feladat: A haza, a szülőhely múltjának és jelenének megismerése. A nemzeti hagyományok ápolása, megbecsülése; a hazaszeretet érzésének felébresztése. (szociális és állampolgári kompetencia)

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról. A nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus – így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatás egészében evidenciának kell lennie.

- **A tanulók állampolgári nevelése**

Az alapvető emberi, állampolgári és Európai Unió jogok és kötelességek megismertetése. Problémaérzékenység kialakítása a társadalmi jelenségek és problémák iránt (állampolgári kompetencia). A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó

állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

- **A tanulók munkára nevelése**

A munka fontosságának tudatosítása. A munkavégzés, mint az ember egész személyiségét fejlesztő folyamat iránti tudatos törekvés, igény kialakítása. (kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia)

- **A tanulók egészséges életmódra nevelése**

A testmozgás képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti vágy felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása.

- **A tanulók környezeti nevelése**

A természetes és mesterséges emberi környezet értékeinek megismerése. Értékmegőrző és fejlesztő, környezettudatos magatartás kialakítása. Az egészséges természet kialakításáért és megtartásáért tevékenykedő tudatos és felelős személyiség kialakítása. (természettudományos kompetencia)

Az eredményes munka feltétele, hogy a pedagógus maga is rendelkezzen közösségi vonásokkal, és ezáltal alkalmas legyen a személyiségfejlesztéssel járó feladatok elvégzésére, valamint tudatosan adjanak példát szakmai felkészültségéből, korrektségéből, emberségéből. Ennek fejében mindezt jogosan várhatják el tanítványaiktól.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- A tanulás kompetenciái
- Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi

- Digitális kompetenciák
- Matematikai gondolkodási kompetencia
- Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság
- Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

A megvalósítás színterei:

Tanórák

A személyiségfejlesztés az iskola által végzett, az iskola által irányított valamennyi tanórai foglalkoztatásra vonatkozik, de az osztályfőnöki órák kiemelten fontos színterei lehetnek.

- szünetek (egyéni beszélgetések)
- énekkar

Tanórán kívüli iskolai rendezvények:

- napközi otthon: tanulási tevékenység
- szabadidős, kulturális tevékenység (kézműves foglalkozások, kiállítások megtekintése, színházlátogatás, néptánc, stb.)
- diákönkormányzat
- évfolyam és osztályszintű rendezvények
- szakkörök
- versenyekre való felkészítő foglalkozások
- iskolai ünnepségek
- sportfoglalkozások
- könyvtár
- kirándulások

Az iskolán kívüli nevelés színterei:

- tanulmányi kirándulások,
- Határtalanul! kirándulások,
- kerületi rendezvényeken való részvétel,
- színházlátogatások,
- túrák, természetjárás,
- szülői ház.

Fontos, hogy nevelőink részt vegyenek személyiségfejlesztő programokon, továbbképzéseken és az ott hallottakat beépítsék az osztályfőnöki órák anyagába.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos részletes, konkrét tevékenységrendszer, ill. módszertani alapelvek részletesen a helyi tanterv tantárgyainál kerültek rögzítésre.

5.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és -megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására. A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Feladat, hogy a családdal együttműködve felkészítsük a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. Motiválni és segíteni kell a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ a komplex intézményi mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől.

Napjainkban az egészség-megőrzési tevékenység fő célja, hogy képessé tegye az embereket arra, hogy egyre növekvő kontrollt szerezzenek saját egészségük felett, többet törődjenek ez egészségükkel, és ehhez rendelkezzenek a szükséges információkkal és lehetőségekkel. Így az egészségmegőrzés a mindennapi élet része kell, hogy legyen.

Az életmód szerepe

Ha változásokat kívánunk elérni a lakosság egészségi állapotában, akkor még az *ártalmakkal való találkozás előtt*, a döntési szituációkat megelőzően kell segítséget nyújtanunk. Ezzel a célcsoportot és az ideális életkort is meghatároztuk. Ennek megfelelően a *legintenzívebb*

szocializációs tanulási időszakban, az általános iskolában eltöltött nyolc év alatt a legeredményesebb a beavatkozás.

Az iskola szerepe és lehetősége

A közvélemény, valamint a tömegtájékoztatási eszközök is elvárják, hogy az iskola vállaljon főszerepet az egészségnevelésben. Ennek többféle oka van, szakmai szempontból azonban mindenképpen léteznek különböző elvi megfontolások, melyek az iskolákat elsődleges fontosságúvá teszik az egészségvédelemi munkában. Ezen elvi megfontolások a következőkben foglalhatók össze.

- Minden korosztály hosszú éveken át látogatja az iskolákat.
- Az iskolák (legfőképpen az alapfokú iskolák) tanulói személyiségfejlődésük, az értékek elsajátítása szempontjából még olyan fejlődési periódusban vannak, amelynek során érdemi hatást lehet elérni a későbbi életideálok, preferenciák kialakításában.
- Az iskola gyerekekre gyakorolt hatása többrétegű, komplex kommunikációs üzenetként fogható fel. Egyrészt létezik egy nyíltan megfogalmazott tananyag, másrészt ezzel összefüggésben vagy ettől függetlenül, illetve ezt gyengítő módon hat az ún. „rejtett tanterv”, s melyben az iskola tárgyi környezete, az emberi viszonylatok minősége egyaránt tükröződik.
- Az iskola, mint társadalmi intézmény nem szociális vákuumban, hanem más társadalmi intézményekkel és szervekkel állandó kölcsönhatásban létezik. Így például egy egészségfejlesztési programhoz való csatlakozás hatást gyakorol az iskolának a szűkebb és tágabb környezetével való viszonyára, a környezet viselkedésére.

Mindezeket figyelembe véve az iskola, mely a másodlagos szocializáció intézményei, olyan keretet adhatnak, amelyek között mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és gyakorlására.

Kapcsolat az intézmény pedagógiai programjával

Helyzetelemzés

Az iskola Budapest XXI. kerületében, Csepel kapujában épült 50 évvel ezelőtt. Az iskola udvarával párhuzamosan egy nagy forgalmú főútvonal vezet ki a szigetről. A megnövekedett forgalom miatt tanulóink minden nap veszélyben vannak, különösen azért, mert a gyalogátkelőhelynél nincs lámpa.

Intézményünkben 12 tanteremben és 7 szaktanteremben tanulnak 1-8 évfolyamon a tanulók. A tanulók magas százaléka szociálisan hátrányos helyzetű. 20 pedagógus neveli, oktatja a

gyerekeket tanórákon és napközis foglalkozásokon. Heti egy alkalommal iskolaorvos és védőnő is segíti munkánkat.

Rendelkezünk felszerelt orvosi szobával.

Az épület adott, de mindig van feladatunk azért, hogy kellemesebb, otthonosabb legyen a mindennapi iskolai élet. Az iskola helye befolyásolja a környezeti- egészségnevelési munkánk tartalmát, lehetőségeit.

Az iskola épülete panel betonból van. Belső burkolatára a kő és az üveg jellemző. Fűtése a lakótelepi távfűtés hálózatra van kötve.

Az épület elegendő tanteremmel épült, a termek világosak, jól szellőztethetők. Nyáron az épület hamar felmelegszik, a lapos tető alatt nyár elején a hőmérséklet gyakran meghaladja a 33 fokot. Télen az emeleti termek hűvösek, a fűtőhálózat elöregedett, átvizsgálásuk lassan sürgetővé válik.

Az épületben egy tornaterem található, melynek kihasználtsága maximális. Nem csak testnevelés órákat tartunk itt, hanem (mivel az épületben nincs un. aula) minden iskolai rendezvényt (pl.: sulibuli, farsang, ballagás, ünnepélyek, magatartás értékelés).

Az épülethez tartozik egy játszóudvar, műfüves focipálya és egy salakos pálya.

Az épületben minden szinten található mosdó, külön a fiúknak és a lányoknak. A mosdók állapota kívánivalót hagy maga után. A folyosón, kihasználva az ablakokon beáradó fényt, mindkét oldalon virágerdő található.

A folyosókon zárható szekrények állnak a tanulók rendelkezésére.

A tantermekben folyamatos a tanuló asztalok cseréje, korszerűsítése.

A két számítástechnika terem el van látva a tanulást biztosító eszközökkel, de ezek nagy része elöregedett.

Az ebédlő 60 fő számára biztosít egyszerre lehetőséget az étkezésre. A terem világos, jól szellőztethető, szép kőlappal fedett.

Az evőeszközök, tálak újak, szépek, megfelelnek a korszerű követelményeknek.

A földszinti zsibongóban ital és étel automaták várják a gyerekeket. A hátsó folyosón lévő büfé nem üzemel.

Erőforrások

Személyi:

A) Belső: tanárok, diákok, technikai dolgozók, iskolaorvos, védőnő, utazó pszichológus, fejlesztőpedagógus, logopédus.

Pedagógusok: programok szervezése, lebonyolítása, dekoráció

Technikai dolgozók: szelektív gyűjtés segítése, programok segítése, beszerzések, az épület tisztántartása.

Tanulók: tantermek, zöld területek havonkénti rendezése, hulladékgyűjtés

Humán erőforrások	Feladat, szerepkör	Erősségek
Iskolavezetőség	Támogatja az egészségnevelési programokat. A minőségi munka részeként értékeli az ilyen tevékenységet. Anyagi forrásokat teremt. Ösztönző rendszert dolgoz ki. Aktívan részt vesz az egyes programokban.	Hiteles személyiségek a pedagógusok és a diákság számára. Hasznosítható kapcsolatrendszer. Kreativitás, nyitottság, tolerancia
Tanárok	Kidolgozzák és a tantárgyakba beépítve tanítják az egyes egészségügyi tartalmakat. Dekoráció, kiállítások, programok szervezői, résztvevői, segítői.	Valamennyi szakos tudja, hogy minden tanár feladata az egészségvédelemre nevelés.
Osztályfőnökök	Évfolyamokra lebontva az egészségneveléshez kapcsolódó tartalmak feldolgozása.	Lehetőség van az aktualitások azonnali megbeszélésre osztályközösségi szinten.
Diákönkormányzatot segítő tanár	Tagja az „Ember és természet” munkacsoportnak.	Napi kapcsolat a diákokkal, az egyedi problémák azonnali kezelése.
Gyermekvédelmi felelős	A hátrányos és a veszélyeztetett tanulók segítése	
Iskolaorvos Védőnő	Előadások tartása az egészséges életmódról, a környezeti ártalmakról. Segíti a tanárok munkáját az egészségmegőrzésben	Szakmai kompetencia, személyes ráhatás.
Adminisztratív dolgozók	Támogatják a tanári munkát az egyes programok háttérének biztosításával.	Részt vállalnak a szelektív hulladékgyűjtésben, takarékoságban.
Technikai dolgozók	A programok tárgyi feltételeinek biztosítása, tantermek, vizesblokkok, világítási hálózat karbantartása.	Zöldítési program, szelektív hulladékgyűjtés.
Diákok	A tervezett éves programban sokoldalúan vesznek részt (hallgatóság, tevékeny szerepvállalás, önálló munkák és kezdeményezések.)	Valamennyi diák érintett a programokban. Partnerség a felnőtt résztvevőkkel. A fő hangsúly a szemléletformáláson van.

Szülők	Előadások tartása, szemléltetőeszközök gazdagítása, anyagi támogatás, külső erőforrások felkutatása.	Tevékeny részvétel a programokban, az ő szemléletük is formálódik, a környezet –egészségügyi nevelés túlmutat az iskola falain.
---------------	--	---

B) Külső: szülők, lakótelep lakói és egyéb partnerek

Szülők: programok segítése

Az iskola hitvallása

A környezet-és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természet-környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti-környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére.

Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket és programjainkkal a szülők és a környék lakóinak környezet-és egészségtudatos magatartását is fejleszteni kívánjuk.

Célok

- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- rendszerszemléletre nevelés
- fenntarthatóságra nevelés
- tolerancia kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása
- ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni az egészségügyi problémákat, illetve csökkenteni azok súlyosságát.
- helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség
- globális összefüggések megértése
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása
- az orvostudomány eredményeiből levonható helyes magatartásra, tevékenységre történő aktivizálás
- a családi életre nevelés fejlesztése
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése

Konkrét célok és feladatok

- természeti – épített – szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése
- helyi értékek és problémák feltérképezése
- helyi célok megfogalmazása (pl. öreg fák megóvása, faültetés, madárvédelem, energiatakarékosság, helyi védettség stb.)
- lakóhely megismerése (értékek, gondok – a megoldás módjai)
- hagyományok védelme: család – iskola – település – nemzet szinteken
- azonosságtudat fejlesztése a fenti szinteken
- a szülővel, az iskola környezetében élőkkel a kommunikáció fejlesztése
- legalapvetőbb egészségvédelmi ismeretek megismertetése
- az egészségre káros szokások biológiai –élettani-pszichés összetevőinek megismertetése
- mindennapi testedzés: napközis szabadidő, óráközi szünetek, korcsolyázás, programok, mint lehetőség

Az iskola elhelyezkedéséből adódó jellemzők:	Célok:	Tevékenység, feladat: (a még megvalósítandók, ill. a folyamatos tevékenységek kiemelése)
Nagy forgalom	Közlekedési biztonság növelése, a kerékpáros és gyalogos közlekedés segítése	- közlekedésbiztonsági ismeretek kiemelt tanítása
Zaj	Csökkentés	- fák, cserjék ültetése
Légszennyezés	Csökkentés	- zöldesítés az iskola környékén, az iskolaudvaron, - növények gondozása, pótlása
Szemét és kutyapiszok	Tiszta, egészséges környezet	- szelektív hulladékgyűjtés, (papír, szárazelem) - felvilágosító előadások az egészségkárosító anyagokról és a fertőzési veszélyekről
Kevés játszótér	A gyerekek mozgásigényének kielégítése	- az iskolai játszótér felszerelésének bővítése, homok, salak cseréje
Az iskola belső világa	Tiszta, meghitt környezet	- festések, felújítások, a dekorációhoz falitáblák, élősarkok, a mellék-helyiségekben szappan, WC papír - gyakori szellőztetés (beltéri szennyezőanyagok: formaldehid, szén-dioxid) - lábtörlők alkalmazása
Energia-felhasználás	Takarékos fűtés	tető szigetelése (tetőkert?) a kisudvar növényekkel való beültetése
Világítás	Egészséges, takarékos	takarékosság

Vízfelhasználás	Egészséges ivóvíz, vízfogyasztás csökkentése	- víztakarékos öblítés, csapok karbantartása,
Udvar	Biztonságos aljzat	- az aszfaltozott rész felújítása
Iskolabüfé	Egészséges ételek, italok	- gyümölcslevek-és teák, friss és szárított gyümölcsök, joghurtok, sajtok, gabonapelyhes édességek
Az iskola eszközellátottsága	A tanítás-nevelés élmény-központúságának növelése, az esztétikai érzék fejlesztése – egészséges személyiség	- esztétikus dekorációk, falitáblák, szemléltető-anyagok ismeretterjesztő folyóiratok, könyvtár, mediatár

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek

- Természettudományos kompetencia

Az ember és a rajta kívüli természet között lejátszódó kapcsolatok megértése, előrejelzése,

- Szociális kompetencia:

A saját egészséges életvitel meghatározó szerepének megértése

Testi, lelki egészség, egészségünk védelme, ennek szerepe a társadalomban

Az egészségnevelési program megvalósításának szinterei

tanórai keretek

tantárgyakba beépítve

AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM MEGVALÓSULÁSÁNAK SZÍNTEREI

	Egészségnevelés-tartalmú tantárgy: biológia, természetismeret, emberismeret, osztályfőnöki	Nem egészségnevelés-tartalmú tantárgy, de beépíthető: informatika, történelem, kémia, fizika, rajz, technika	Egészségnevelést csak nyomokban közvetítő tantárgy: magyar és idegen nyelv, matematika,	Egyéb megoldás: egészségnap napközi
1. osztály	<p>Mozgás és higiéné</p> <p>Szűkebb és tágabb lakóterem</p> <p>Mozgás és mosdás</p> <p>Ne csak együnk, táplálkozzunk!</p> <p>Kézművészet: mikor?</p> <p>Cipőpuccolás: csak ha jön a Mikulás?</p>	<p>Rajzoljunk le a Családot!</p> <p>Rajzoljunk gyümölcsöket és zöldségeket!</p> <p>Készítsünk levelekből, termésekből mozaikot!</p>	<p>Számoljunk gyümölcsökkel!</p>	<p>Szájhigiéné: fogmosás</p> <p>Táplálkozás: gyümölcs, zöldség minden nap. Napirend</p> <p>Évszaknak megfelelő gyümölcsök gyűjtése</p> <p>Kirándulás a közeli térre, fák, levelek, növények megfigyelése</p>
2. osztály	<p>Háziállat: tartás és gondoskodás</p> <p>Az utca, ahol lakom.</p> <p>Tisztelet a szülőknek és nagyszülőknek</p> <p>Mozogj minden nap</p>	<p>Lerajzolom a lakásunkat, házunkat, szobámat.</p> <p>Egészséges játéztérterek tervezése</p>	<p>Zene és sport</p> <p>Keressünk az olvasókönyvben: háziállatok és vadon élő állatok</p> <p>Dalok az állatokról</p>	<p>Állat- és növénykert-látogatás</p> <p>Időjárás-megfigyelés</p> <p>A növények élete őszi - téli - tavasz</p>

3. osztály	<p>Az élőlények táplálkozása</p> <p>A mozgáshiány veszélyei</p> <p>A barátom és én</p> <p>Az osztályközösség élete</p> <p>A nap: napfény - napmeleg</p> <p>Öltözködés: évszakok</p>	<p>Sportágak lerajzolása</p> <p>Sportpálya makett készítése</p>	<p>Változó korok és kultúrák</p> <p>Állatok neve idegen nyelven</p> <p>Sportolókról szóló könyvek</p>	<p>Az egészség, mint érték: rajzkiállítás</p> <p>Gyűjts képeket az egészséges táplálékokról</p> <p>Sportnapló: mennyit fejlődtem szeptember óta</p>
4. osztály	<p>Ember és lakóhely. Állat és lakóhely</p> <p>Szüleim és barátaim</p> <p>Születésnap, névnap: adni jó!</p> <p>Kipróbálom önmagam egy új sportágban</p> <p>Reggeli - ebéd - vacsora</p> <p>Nyári sportok. Téli sportok</p> <p>Hova megy a kukásautó?</p>	<p>Sport a képzőművészetben</p>	<p>Fogalmazás írása az egészségről</p> <p>Sportágak különböző nyelveken</p> <p>Gyümölcsök és zöldségek neve idegen nyelven</p> <p>Sport az irodalomban.</p>	<p>Ismered a játékszabályokat? - vetélkedő</p> <p>Nem szemét, hulladék!</p> <p>Járj utána: környezetszennyező anyagok a környezetemben.</p> <p>Mezőgazdasági Múzeum meglátogatása</p> <p>Híres sportemberek</p> <p>Éljen a sportban - éljen a tanulásban</p>
5. osztály	<p>Az osztályközösség és én</p> <p>Ünnepek és az étkezés Evés vagy nassolás Lányok - fiúk Egyéni és csapatsportágak</p>	<p>Olimpiai játékok története Kenyeret és cirkuszt Főzzünk vagy pároljunk?</p>	<p>Olimpiai és világbjátékok zenéje</p> <p>Híres sportolók szobrai a világban Percek és másodpercek a futásban és az úszásban</p>	<p>Kirándulás egy víztározóhoz</p> <p>A víz útja</p> <p>A víz körforgása</p>

6. osztály	<p>Növények szaporodása</p> <p>Szennyvíztisztítók Autóval vagy gyalog Kirándulás vagy bevásárlóközpont Hétköznapi társalgás Helyem az osztályközösségben</p>	<p>Gyógyszerek - házipatika Az egészségmegőrzéssel kapcsolatos WEB lap keresése A tisztítószerek hatásmechanizmusa Tisztítószerek és környezetszennyezés</p>	<p>Különböző országok ételei A fűszerek eredete és használata</p>	<p>Sportbemutató: próbáld ki!</p> <p>Fittség mérés. Gondolkozz globálisan cselekedj lokálisan! mit teszünk a környezetünk érdekében?</p>
7. osztály	<p>Állatok szaporodása</p> <p>Gyorséttermek kínálata Elégtelen táplálkozás -hiánybetegségek Barátság vagy parkapcsolat Aerobiológiai állomások jelentősége Mindennapos testmozgás</p>	<p>Fizikai törvényszerűségek a sportban Reklámok és hatásuk Szemes anyagok bomlása A passzív dohányzás kémiai összetevői</p>	<p>A zene szerepe a mindennapokban</p> <p>Eleink ételei a magyar irodalomból</p>	<p>Csodák palotája</p> <p>Leszoktatom szüléimet a dohányzásról! Tervezz „egészséges” étlapot! Egészségterv készítése: táplálkozás, mozgás, környezetvédelem</p>

8. osztály	<p>Az alkohol, a drog és a dohányzás hatása a szervezetre Táplálkozás - energiaforrás Hogy nézek ki? Testépítés korlátokkal, szerek nélkül Szemétegetés Tolerancia Szeretet vagy szerelem Legyen időd sportolni!</p>	<p>Milyen anyagok vannak a cigarettá füstjében Figyelemfelkeltő szórólap készítése (szövegszerkesztővel) az egészségmegőrzés érdekében Élelmiszerek - adalékanyagok Aludni jó! (az alvás fontossága)</p>	<p>Közös ünnepeink és ünneplésük A zene, mint az öröm és a bánat kifejező eszköze A lelkiállapot tükröződése a festészetben</p>	<p>Fogyatékosok sportja A másság elfogadása Egészséges ételek bemutatója és kóstoló Kortárs képzők előadása a veszélyes anyagokról Mindig van alternatíva! Stresszoldás sporttal</p>
------------	--	--	---	--

Tanórán kívüli lehetőségek

A tanulók környezeti ismereteinek bővítésével, rendszerezésével, az összefüggések feltárásával meg kell alapozni, hogy a középiskolában lehetővé váljon a környezetért, a jövő generációkért felelős viselkedést vállaló személyiség formálása.

Célkitűzések

A választott programok és az alkalmazott módszerek fejlesszék a tanuló szociális képességeit adjanak lehetőséget új ismeretek megszerzésére (biológiai sokféleség, fenntartható fejlődés). Rendszerezzék, szelektálják, mélyítsék el a már meglévő ismereteket, szintetizálják az egyes tantárgyak nyújtotta analitikus ismereteket, tanítsanak rendszerszemléletre, alakítsanak ki kritikus gondolkodást, fejlesszék a környezeti harmónia megteremtése érdekében fontos képességeket (pl.: problémamegoldó, konfliktuskezelési képességek, tolerancia, alternatív gondolkodás) ösztönözzenek az egészséges, környezetbarát életmód elsajátítására.

- alakítsanak ki környezeti érzékenységet, helyes szokásokat, viselkedési normákat
- neveljenek a hagyományok tiszteletére
- mutassanak követendő mintákat

Ösztönözzenek felelősségteljes cselekvésekre (tárják fel, hogy mit tehet a tanuló egyéni életében a környezeti problémák megoldása, megelőzése érdekében); tárják fel a tanulók számára a globális kérdések alapvető gazdasági, társadalmi hátterét, tegyék világossá a tanulók számára, hogy az ember a természet része, és csak akkor van esélye a boldogulásra, ha kész együttműködni környezetével, és nem uralkodni akar felette.

Tanulmányi kirándulás – Szervezzünk alsó tagozatos osztályoknak egy napos tanulmányutat egy-egy konkrét téma részletesebb megismerésére, egy-egy terület, táj megismerése céljából. Ellátogathatunk kisebb-nagyobb gyerekcsoportokkal tanösvényekre, nemzeti parkokba, természetvédelmi területekre, vadasparkokba, botanikus kertekbe, múzeumokba.

Egészségnap - Kapcsolattartás külső segítő partnerekkel - Minden tanévben megrendezzük tanulóinknak.

Diákönkormányzati nap – Az iskolai programnak mindig lehet környezet-egészségügyi része is.

Sportnap – a szülőkkel összefogva egész naposra is tervezhetjük (szombat) és az egészséges ételek, italok, gyógyhatású készítmények vásárlásával, táncbemutatókkal, egészségi állapotfelméréssel is összeköthetjük.

Napközis szabadidős foglalkozások: séta a környéken, termések gyűjtése

Az egészséges táplálkozás fontossága, zöldségek gyümölcsök felismerése. A közeli piac meglátogatása.

Sport-foglalkozás: délutánonként változó évfolyam-összetételben sportversenyek, edzések az alábbi sportágakban: kosárlabda, kézilabda, asztalitenisz, röplabda, lány foci, fiú foci, ritmikus gimnasztika.

LEP: célja a művészeti nevelés

Szülői értekezletek: utalás az egészségvédelem néhány fontos elemére.

Szülői fórum: Témák. Egészséges táplálkozás, drogprevenció, lelki egészség, háztartási környezetvédelem.

Szemponatok a módszerek kiválasztásakor

- alkalmazkodjanak az életkori sajátosságokhoz
- vonjanak be minél több tanulót
- az iskola keretein túl is legyenek hatással
- a természetbe szervezett tevékenységek száma a lehető legtöbb legyen
- alapvetően pozitív szemléletet tükrözzenek, kerüljük a katasztrófedagógiát
- a lakóhelyi vagy közeli konkrét példára alapozzanak, kötődjenek a napi élethez
- nyújtsanak sok élményt a tanulónak
- az érzelmeken át hassanak
- a személyes megtapasztaláson alapuljanak
- együttműködésen alapuljanak (teljes tantestület, egyéb iskolai dolgozók, külső szövetségek, szülők stb.)
- alapozzanak a korosztály kíváncsiságára, versenyszellemére, öntevékenységére, megismerési vágyára, korszerű technikai ismeretére
- legyen bennük sok játékos elem

Taneszközök

Elsősegélykészlet alapvető anyag:

10 öntapadó sebtapasz, 3 közepes méretű steril kötszer, 1 nagyméretű steril kötszer, 1 extra-nagy steril kötszer, 1 steril szempárna, 2 háromszögletű kötöző-kendő, 2 krepp kötöző-tekercs, 6 biztosítótű, eldobható műanyag kesztyű, olló, csipesz.

Applikációs képek:

Veszélyes, mérgező, gyúlékony anyagok, radioaktív anyagok, oxidálószer

Az iskolai környezet

A példamutató iskolai környezet tényezői

- termék, folyosók, mellékhelyiségek, udvar tisztasága és esztétikus kialakítása
- növények, élősarok

- anyag- és energiatakarékos, környezetbarát iskola működtetés
- egészséges élelmiszereket árusító iskolai büfé
- gyalogos és kerékpáros közlekedés ösztönzése
- szelektív hulladékgyűjtés
- pedagógusok és technikai dolgozók példamutatása

Kommunikáció

Iskolán belül:

Munkaértekezletek, faliújság, felelősök rendszere (DÖK), egyéni beszélgetések, suligyűlések.

Iskolán kívül:

Tájékoztató füzet, szülői faliújság, szülői értekezletek, SzMK megbeszélések, szórólapok a lakóknak, lakógyűlések, önkormányzati nyílt ülések, elektronikus levelek, faxok, levelek

Ellenőrzés

Az egészségnevelés pedagógiai céljai, feladatai, illetve előírt követelményei határozzák meg azokat a tartalmakat, melyek értékelése a feladatunk. Nevelő tevékenységünk során az értékmegőrzésre, az értékteremtésre és értékátadásra vállalkozunk, a gyermek teljes személyiségét fejlesztjük.

A pedagógus egészségnevelési gyakorlatának színvonalát minősíthetjük az alábbi elvárások megítélésével:

- Rendelkezzenek mindazon ismeretekkel, szakmai hozzáértéssel és személyiségvonásokkal, amelyek mintaként szolgálnak a tanulók egészséges életmódjának kialakításához.
- Felkészülésüket hassa át az együttműködésre törekvés.
- Törekedjenek fenntartani az egyensúlyt a személyiség szabadsága és a munkavégzés rendje között.
- Tanulóik számára jól szervezett tevékenységek során biztosítanak sokoldalú, személyes tapasztalatszerzési lehetőséget és kommunikációs helyzetet.
- Segítsék a szabály, összefüggés, megállapítás napi élethelyzetekben megjelenő példáinak és a szükségszerűségek felismerését.
- Olyan lehetőségeket biztosítsanak, hogy a tananyag legyen természetes valóságában tanulmányozható és élményt nyújtson.
- Szervezzék meg az egyéni és kooperatív tanulás formáit, biztosítsák a differenciálás lehetőségeit a képességek fejlesztésének folyamatában.

A tevékenységek szervezése és koordinálása során biztosítsák:

- a tanulói kíváncsiság megőrzését;
- az aktivitás fenntartását és megerősítését;
- a belső motivációs bázis fejlesztését;
- az általános és különleges adottságok felismerését, fejlesztését;
- a megismerő és rövid úton célravezető stratégiák felismerését, lehetőségeit;
- a tanuló jogát véleményének megfogalmazására, a tévedésre, elgondolásainak módosítására, az új utak keresésére;
- az igények kialakulását a gondolatmenetek elemzésére; a problémamegoldás folyamatának tudatos tervezésére, megvalósítására és a szükséges következmények számbavételére is.

Ellenőrző-értékelő tevékenységünk szempontjai

Az ellenőrzés bizalomra épüljön és az elért tudásszint megismerésére irányuljon. Ennek alapján lehetséges a további célmeghatározás.

Mindig biztosítsuk a javítás lehetőségét, mely tükrözze a következetes igényességet.

Az értékelés során a nevelő körültekintő, lényegre irányuló, tárgyilagos, egyértelmű információkat adjon, mely tükrözi a fejlődés irányát és fokát, minősítve a személyes előrehaladást és határozott instrukciókat adva a továbblépéshez.

Fontos az összefüggések meglátásának segítése.

Az egészségvédelmi nevelés eredménye nem mérhető olyan egzakt módon, mint a tantárgyi tudás. Az sem egyértelmű, hogy mi tekinthető az iskolai és mi a családi nevelés eredményének. A fejlődés folyamatos követése és az iskolai célokkal történő összevetése alapvető nevelői kötelesség. Tanulóink neveltségi szintje és beállítódásának értékelése magatartásuk és szorgalmuk minősítéseként jelenjék meg.

5.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Az iskola nevelési programja meghatározza a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendjét.

- A különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók
  - a sajátos nevelésű igényű tanulók,
  - a beilleszkedési, tanulási, és magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanulók,
  - a kiemelten tehetséges tanulók,
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családba-fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba-fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családba-fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba-fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szociális törvény. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

„Halmozottan hátrányos helyzetű

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az fenti a)–c) pontokban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.”

A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása.

A jegyzői gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra (egy évre) – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek (fiatal felnőtt) hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

Iskolánkban a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatosan következő tevékenységeket végezzük:

- Információgyűjtés a tanuló szociális helyzetéről.
- A szociális hátrányok enyhítése a jogszabályok adta keretek között (kedvezményes diákétkeztetés, gyermek-egészségügyi szűrővizsgálat).

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős az osztályfőnököktől információkat szerez a hátrányos helyzetű tanulók problémáiról és a tanuló családjával felveszi a kapcsolatot. Amennyiben ez nem elegendő, külső segítség (a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai) igénybe vételére tesz javaslatot, illetve annak eléréséhez nyújt segítséget a szülők számára.

Az iskola képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítést szervez a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása céljából a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára.

Pedagógiai munkánk tartalmi elemei

- Új nevelési eljárások, módszerek alkalmazására
- Egyénre szabott, tényleges differenciálás egyéni bánásmód
- Egyéni fejlesztés tervszerű, hatékony megvalósítása
- Hagyományos ismeretszerzési, bővítési, mélyítési tér- és időkeretek megváltoztatása
- Pedagógus szerep ártértékelése
- Nevelésben érintett külső szereplők széleskörű bevonása

Ha a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló – a szülő kérelme alapján – egyéni munkarendben kíván tanulni, a döntéséhez be kell szereznie az Oktatási Hivatal véleményét.

Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

Az elbizonytalanodó családi háttér miatt egyre több a magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanulónk. A családban meglévő munkanélküliség, elszegényedés esetleg egyik családtag betegsége is okozhatja a tanulók viselkedés- és kapcsolatzavarait. Nagyon fontos, hogy az ilyen esetek kiszűrése minél hamarabb megtörténjen. Ez az osztályban tanító tanárok, mindenképp az osztályfőnök feladata, aki folyamatos kapcsolatot tart a szülőkkel, megismeri a tanulók családi háttérét, szükség esetén családlátogatást tehet. A beilleszkedési és magatartási gondokkal küzdő tanulók esetében a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez legfontosabb feladatunk a prevenció és a folyamatos gondozás.

Beilleszkedési, magatartási gondok esetén a szülővel vagy gondviselővel helyi munkamegosztás alapján rendszeresen tartja a kapcsolatot a gyermekvédelmi felelős vagy az

osztályfőnök. Azt, hogy melyikük, az függ a probléma jellegétől, a személyes kapcsolatoktól, szociális helyzetétől és a szülő fogadó készségétől.

A fentiek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- Egyéni bánásmód, személyes beszélgetések, példaadás.
- Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- Fogadóórák során a szülők nevelési gondjaihoz tanácsadás, a szülők erkölcsi támogatása.
- A tanulók érdeklődési körének megfelelő tanórán kívüli és szabadidős foglalkozásokra irányítás.
- A kortárs csoport pozitív motiválásának pedagógiai felhasználása.
- Az iskolai pszichés ártalmak elhárítása (stressz, túl magas követelmények, túlzott engedékenység, megszegés stb.).
- A speciális foglalkozások mellett a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XXI. Kerületi Tagintézménye és a gyermekjóléti jelzőrendszer tagjainak munkatársai segítik nevelőmunkánkat. Szükség esetén az iskolaorvos van segítségünkre, hisz a gyermek pszichés zavara miatt nem egy esetben orvosi ellátást igényel.

Eredményes nevelő-oktató munkánk érdekében a magatartási problémák megfelelő, személyre szabott, és türelmes kezelése minden pedagógus fontos feladata.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok

A tanulási kudarcnak többféle oka lehet. Fel kell tárni a különböző okokat ahhoz, hogy a velük kapcsolatos teendők megfogalmazhatók legyenek.

A felzárkóztatás alapja a bizalom és az önbizalom erősítése, a fokozott személyesség a munkakapcsolatban. Ezek nélkül nincs hatékony fejlesztés.

Személyre szabott feladatokkal segítünk a lemaradt tanulókon. Fontos, hogy szintjükhöz mérjük a követelményt. A fokozatosság elve alapján nehezülhetnek ezek a feladatok.

Célunk, hogy:

- biztosítsuk intézményünkön belül a szegregáció mentességét
- érvényesüljön az egyenlő bánásmód elve
- a tanulási kudarcot minimumra csökkentjük, illetve megelőzzük
- a hátrányok kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása, különös figyelemmel az SNI, a BTM, illetve a hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyermekek fejlesztésében

A kudarcok okai:

- kedvezőtlen környezeti hatások
- biológiai-pszichológiai lemaradás
- tanulási képesség fejlődési zavara
- tanulmányi előmenetelben való gátoltság, melynek következménye az alacsony tudásszint,
- a gyenge teljesítmény, és rossz tanulmányi eredmény
- helytelen tanulási szokások

Felzárkóztatásuk alapvetően a tanítási órákon és napközis foglalkozásokon differenciálással, az egyéni haladási ütem figyelembevételével valósul meg. Szükség esetén a pedagógus egyénre szabott felzárkóztató programot köteles készíteni.

A felzárkóztató program célja a tanulási szokások áthangolása, a tanuláshoz szükséges alapképességek fejlesztése. A fejlesztéshez a szabadidős tevékenységek széleskörű felhasználására van szükség. A tanulók képessé válnak önálló feladatmegoldásra, döntéshelyzetbe hozhatók, a sikerélmény fokozza önbecsülésüket, önállóan képesek a céljaikhoz szükséges eredmények elérésére.

Az egyéni képességekhez igazodó további tevékenységek:

- A tanulási problémákkal küszködő tanulók feltárása, a szülőkkel együttműködve egyéni vizsgálatok kezdeményezése, a diagnózis felállítására.
- Folyamatos együttműködés a kerületi Pedagógiai Szakszolgálattal.
- Tudatos tanulásszervezés.
- Egyénre szabott tanulási módszerek kimunkálása s egyéni foglalkozások a tanulmányi követelményt nem teljesítőknél.
- A felzárkóztatásra szoruló tanulókkal való foglalkozás differenciáltan, csoportbontással.
- Korrepetálási lehetőségek.
- Szakkörök szervezése igény szerint.
- Logopédia - beszédhibás tanulók felzárkóztatása, fejlesztő pedagógus pszichológus segítségével.
- A diagnózisnak megfelelő terápiás foglalkozásban részesítjük tanulóinkat – fejlesztő foglalkozások, tanulás-korrekción, korrepetálás.
- Tanulási technikák elsajátíttatása szakórákon és egyéni foglalkozásokon, (tanulás tanítása, önálló hatékony tanulás kompetenciája.)
- Rendszeres ismétlés, gyakoroltatás, változatos tanulásszervezés.
- Egyéni tanulási motiváció erősítése, biztató dicsérettel, javító szándékú elmarasztalással.
- Közösség nevelő hatása (társak hatása sokszor erősebb, mint a pedagógusé).

- Napközi, tanulószoba: Az igénybevevők körében sok a hátrányos helyzetű és a tanulási nehézségekkel küzdők száma. A „napközi hagyományaiban leírtak mellett a napközi sokat tehet a tanulási szokások kialakításáért, a megfelelő tanulási módszerek elsajátításáért.
- A házi feladat ellenőrzése, kikérdezése, a fogalmak tisztázása beszélgetések közben illetve lexikonok, szótárak segítségével mindennapos gyakorlat a napközi életében.
- Könyvtár: Egésznap fogadja a tanulókat, ahol lehetőségük van az egyes témakörökhöz több területekről is információt gyűjteni.
- A család, a szülők bevonása a nevelő munkába, melynek eszközei: rendszeres találkozás, beszélgetés, kapcsolatteremtés. Formái: szülői értekezletek, fogadó órák, családlátogatások, nyílt tanítási nap.
- Ha a probléma állandó és nem oldható meg a tanulót képességének megfelelő iskolába irányítjuk.

A feladat fontossága miatt elkerülhetetlen, hogy az iskolában dolgozó pedagógusok különböző képzési, önképzési formák választásával készüljenek fel a tanulási zavarok diagnosztizálására, illetve az egyes területek fejlesztésére.

A problémák legkisebb jelzésszerű megjelenésére is odafigyelve az első osztályban a prevenció elve érvényesül. Így nagyon sok esetben megelőzhető a későbbi tanulási zavar.

Az írás, olvasás, tanulás előkészítő szakaszában mindig figyelünk a sikertelenség tüneteire.

A tanulásban akadályozottság, nyelvi vagy részképesség-zavar sok kisgyermek számára lassúbb haladást tesz lehetővé.

A problémák korai feltárása érdekében fejlesztő pedagógusunk minden év decemberéig elvégzi a DIFER felmérést elsős tanulóinkkal.

Az alsó tagozatból a felső tagozatba lépéskor, a tanév első hónapjában az alsó tagozatos osztályfőnökök eszmegbeszélés keretében „átadják” felső tagozatos kollégáiknak a gyermekeket, kiemelve a speciális fejlesztő eljárásokban részt vevő tanulók nevelésére, tanítására, értékelésére vonatkozó ismereteket.

A szülőkkel való kapcsolattartás folyamatos, de sajnos nem mindig könnyű meggyőzni őket a vizsgálatok szükségességéről és a folyamatos otthoni gyakorlás fontosságáról.

A folyamat leírása

<i>Tevékenység</i>	<i>Módszer</i>	<i>Felelős</i>	<i>Határidő</i>
<i>1. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felismerése</i>	- képességek felmérése iskolába lépéskor - képességek felmérése az iskoláztatás folyamán	pedagógus, fejlesztő pedagógus, pszichológus	tanév eleje

	megfigyelés	tanító, szaktanár, osztályfőnök	folyamatosan
	dokumentumelemzés (a tanuló iskolai produktumainak célirányos áttekintése)	tanító, szaktanár, osztályfőnök	tanév eleje, illetve közben
	beszélgetés (gyerekekkel, szülővel)	tanító, szaktanár, osztályfőnök	folyamatos
	a tanulók tanulási szokásainak felmérése	tanító, szaktanár, osztályfőnök	első félév
2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése	egyéni (képeség) fejlesztés (fejlesztési terv alapján)	pedagógus, fejlesztő pedagógus	folyamatos
	differenciált tanórávezetés	minden pedagógus	folyamatos
	korrepetálás	érintett pedagógus, korrepetálást vezető	folyamatos
	napközi, tanulószoba	napközis nevelő,	folyamatos
	előkészítő évfolyam (az első osztály sikertelen elvégzése esetén az első	tanító	tanév vége
	mentesítés bizonyos tárgyak, illetve értékelési módszerek alól	tanító, szaktanár	tanév eleje, illetve
	tanulásmódszertan, tanulás tanítása	osztályfőnök szaktanár	tanév eleje, illetve folyamatos
	tréning (tanulástechnika, koncentráció stb.)	fejlesztő pedagógus, pedagógus	folyamatos
3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók	a tanulási zavarokkal küzdő tanulók speciális szakemberekhez történő irányítása (Pedagógiai Szakszolgálat),	tanító, szaktanár, osztályfőnök, gyermekvédelmi felelős	folyamatos
4. A fejlesztés hatékonysága, értékelés	tanulmányi eredmények elemzése (dokumentumelemzés)	tanító, szaktanár, osztályfőnök	tanév vége
	beszélgetés (gyerekekkel, szülővel)	tanító, szaktanár, osztályfőnök	tanév vége

Sajátos nevelési igényű tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges gondozás keretében, állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A sajátos nevelési igényű tanuló részére, a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az iskola igazgatója a tanuló egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó egyéni előrehaladású nevelést és oktatást engedélyez.

A részképesség zavar tüneteit mutató tanuló egyéni fejlesztése, külön oktatása intenzív terápiás céllal szervezett átmeneti formának tekinthető, melyet csak súlyos állapotok esetén célszerű alkalmazni, és amelynek célja, hogy a tanuló minél előbb visszakerüljön az őt integrálni képes környezetbe.

Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetség gondozás

Az alapkészségek elsajátítása mellett - az iskolánk képzési profiljában és szerkezetében is meglévő emelt szintű ének-zene oktatás és speciális programok színvonalas biztosításával egyidejűleg – feladatunk a tehetségkutatás, a tehetség gondozás.

A tehetségkutatására irányuló tevékenységünk két részből áll. Egyfelől megpróbáljuk minden tanulóban megtalálni azokat a képességeket, amelyekben a legerősebb, másfelől igyekszünk kiválasztani azokat a tanulókat, akik valamely területen kimagasló tehetséggel bírnak.

A legerősebb képességek kiválasztása megfigyelés alapján történik. A tanulóval állandóan kapcsolatban álló pedagógusok (osztályfőnök, osztályban tanító tanárok, stb.) rendszeresen kicserélik egymással tapasztalataikat, kölcsönösen együttműködnek, hogy a tanuló legjobb adottságai, képességei felszínre kerülhessenek.

A valamely területen kimagasló tehetséget mutató tanulók kiválasztása általában könnyebb feladat, de a velük való foglalkozás már jóval nehezebb, a tanórán csak differenciált oktatással oldható meg.

A tehetséges tanulók nyomon követése: a tanuló osztályfőnökének és annak a pedagógusnak a feladata, akinek a szakterületéhez a tanuló tehetsége, képességei a legjobban kötődnek. Ha a tanuló képességeinek fejlesztése iskolai keretek között nem oldható meg, külső segítséget ajánlunk számára.

A tehetség kibontakoztatására irányuló pedagógiai tevékenységek iskolánkban

- A Tehetség-vár programon keresztül a tehetséges roma gyerekek és a HHH gyerekek művészeti fejlesztése.
- Versenyzési lehetőségek: vetélkedők, bemutatkozások, pályázatokon való részvétel (iskolai, kerületi, és országos szinten) biztosítása, pedagógiai támogatása.
- A tanulók egyéni képességeinek megfelelő speciális tehetséggondozó program megtalálása, szülői támogatással történő irányítás (levelezős versenyek, sportegyesületek, művészeti csoportok, iskolán belüli és kívüli egyéb lehetőségek).
- A tehetséggondozás érdekében az emelt óraszámú oktatás mellett nagy hangsúlyt kell fektetnünk a szabadidős tevékenységek nyújtotta pedagógiai tevékenységekre, szakkörökre, tanfolyamokra, egyéb foglalkozásokra.
- Diákjaink esélyegyenlőségének biztosítása miatt rendkívül fontosnak tartjuk a könyvtár állományának tervszerű és rendszeres fejlesztését, valamint az informatikai oktatás személyi és tárgyi feltételeinek folyamatos fejlesztését, különös tekintettel az Internetre és az ezáltal hozzáférhető széleskörű információkra.
- Az iskolai tömegsport-foglalkozás a tanulók rendszeres testedzésének kielégítésére és versenyeken való eredményes részvételre alakult meg.
- A tanulók sikereinek elismerése, jutalmazása (szóbeli-írásbeli fokozatok, könyv és egyéb tárgyjutalom) a kisebb és nagyobb közösségek előtt.
- A tanuló egyéni képességeihez legjobban igazodó pályaorientáció, a továbbtanulás segítése.
- Lehetőség szerint minden téren támogatjuk a rászoruló tehetséges tanulókat.
- A tehetséggondozó tevékenység céljaként jelöltük meg a különleges adottságok fejlesztését (pl.: gyors felfogóképesség, jó emlékezőtehetség).

A tehetséggondozás kiemelt területei az iskolában

Emelt óraszámú ének tanítás.

Csoportbontással angol, német nyelvoktatás.

Képesség szerinti csoportbontás a matematika tanításban.

A számítástechnika és technika tantárgyak kiscsoportos oktatása.

Énekkar mind az alsó, mind a felső tagozaton.

Célkitűzéseink megvalósítása érdekében tanulási időben és tanulási időn túl különböző lehetőségeket biztosítunk tanulóinknak:

- tanulmányi kirándulások

- könyvtári órák
- differenciált foglalkozások
- szakkörök
- énekkar
- zenetanulás lehetősége
- múzeum-, színház-, mozi látogatások
- nyári táborok
- tanulmányi versenyek
- művészeti szemlék
- DÖK rendezvényei
- iskolai rendezvények

Feladataink, tevékenységeink a kompetenciaterületek fejlesztése érdekében:

- tanulmányi versenyek szervezése minél szélesebb körben,
- a versenyek legfontosabb eleme a felkészítés, amely egyéni, építkező jellegű legyen,
- hatékony a kiscsoportos munkamódszerek alkalmazása;
- a versenyzés etikájának megtanítása;
- fontos a versenyre való felkészítő tanárok kísérő, együtt érző, támogató szerepköre;
- önálló kiselőadások szakórákon, szakkörökön, elsősorban a tehetséges tanulóknak;
- biztató értékelés;
- differenciált feladatok adása;
- csoportfoglalkozások szervezése, amelyek az adott témakörben való jártasság szerint átjárhatók;
- a tanterem átalakításának lehetőségei (asztalok összetolása – kötött padsorok – kör, félkör alakban)
- a házi feladatok differenciálása;
- órai gyakorláskor más-más feladatkörök (pl. önálló szövegfeldolgozás közös olvasás, lényegkiemelés)

5.5.1. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Helyzetfeltárás

Az oktatás-nevelés szempontjából az a gyermek van hátrányban, akinél a közoktatási célkitűzései azért nem valósulnak meg, mivel adottságai, személyisége, nevelhetősége negatív irányban jelentősen eltér a vele egy korcsoportban lévő többi gyerek adottságaitól, személyiségétől, nevelhetőségétől. Vagyis az a gyermek hátrányos helyzetű, aki társainál

gyengébben van felkészülve arra, hogy meg tudjon felelni az iskolában a korcsoportjával szemben támasztott követelményeknek.

A felkészültség és az iskolai követelmények közötti összeillési zavar többféle forrásból származhat. Az egyik forrás a családi környezet hiányos, vagy nem az iskola által képviselt, többségi kultúrára felkészítő, szocializáló hatása. A másik forrás lehet a gyermek kedvezőtlen testi-idegrendszeri adottsága, pszichológiai funkcióinak lassú vagy hiányos kialakulása, fejlődésének, érésének biológiai okok miatt történő akadályozottsága.

A környezeti hatásoktól és a gyermek testi idegrendszeri adottságaitól el kell különíteni a harmadik lehetséges forrást: a gyermek személyiségének azon sajátosságait, melyek nehezítik a gyermek nevelhetőségét.

Az iskola csak korlátozott mértékben képes a tanulók hátrányos helyzetét pozitívan befolyásolni. Adottságaik megváltozhatatlan genetikus kódok; családi viszonyaik csak közvetve befolyásolhatók; szociális helyzetük - ha az a szegénység felé hajlik - némileg enyhíthető, de ez csak közvetetten és másodlagosan iskolai feladat.

Az iskola számára a szociális hátrányokkal kapcsolatban egyetlen lehetőség van: igyekszik megismerni a tanulók helyzetét és a jogszabályokkal, törvényekkel összhangban a pedagógiai eszközrendszerével igyekszik enyhíteni e szociális hátrányokat.

A gazdaság átalakulásával kapcsolatban önhibáján kívül mind több gyermek kerül olyan anyagi helyzetbe, amely egészséges testi fejlődését, zavartalan tanulását hátráltathatja. Az ilyen helyzetbe került tanuló esetén körültekintő, tapintatos pedagógiai feladat a veszélyeztetett és hátrányos szociális családi helyzetek felderítése, és a megoldási lehetőségek számbavétele.

Tapasztalható, hogy kerületünkben fokozatosan csökken a beiskolázási tanulólétszám ugyanakkor növekszik az egyre nehezebb körülmények között élő tanulóink száma.

Mi is ismerjük a jelenséget, és különböző módon segítjük hátrányos helyzetű tanulóink beilleszkedését, folyamatos fejlődését.

Ez a feladat igényli a legtöbb tapintatot.

A tanulók hátrányos helyzetének megismerése csakis a nevelő-oktató munka etikai normáinak, továbbá a gyermek személyiségi jogainak figyelembevételével történhet. Ennek a koordinátorai: a tanuló osztályfőnöke és az iskola gyermekvédelmi felelőse. Az osztályfőnök a tanuló személyi adatainak és személyiségének ismeretében a tanulótól, a tanulótársaktól, a családi háttérből és a tantestületből, illetve az iskolaorvostól származó információk alapján szerez tudomást a tanuló hátrányos helyzetéről.

Ezt követi a gyermekvédelmi felelőssel összhangban végzett pedagógiai tevékenység és az esetleges szociális juttatások tervszerű és céltudatos megvalósítása.

5.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Az osztály egy gyermekközösség, melynek felnőtt vezetőre van szüksége, aki összefogja a közösséget, meghatározza alapvető szabályait, s ezek alapján fenntartja a fegyelmet, megőrzi a biztonságot.

Az osztályfőnök az osztályközösség megismeréséhez, a változások nyomon követéséhez szociometriai vizsgálatot végez minden évben az iskola pszichológusának bevonásával. Ez csoport-vizsgálati módszer. A vizsgálati eszköz egy kérdőív (10-20 db), mely feltételezett helyzeteket idéz fel, a kérdésekre egy vagy több osztálytárs nevével kell válaszolni

Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, rendkívüli esetekben órát látogat az osztályában.

Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti. Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását mivel a gyermekek életében az iskola sokszínű élete, a barátok, a társak közössége fontos helyet foglal el az oktatási követelmények teljesítése mellett.

Szükséges, hogy a pedagógus a tanulóit rendszeresen tájékoztassa az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósítson, közreműködjön a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében. Törekedni kell a hagyományok ápolására, újak kialakítására, az összetartozás érzésének erősítésére.

A társadalmi értékek, normák és magatartásmódok megismertetése és elfogadtatása is jelentős feladattal bír.

5.7. A tanuló részvételi jogának gyakorlása az intézményi döntési folyamatokban

- sport-foglalkozás
- intézményi dokumentumok véleményezése
- fegyelmi eljárás
- Az intézmény Pedagógiai programját, SZMSZ-ét, házirendjét az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el, a diákönkormányzat véleményét kikéri.
- Az intézmény adatkezelési szabályzat elkészítésénél, módosításánál a szülői szervezet és a diákönkormányzatot véleményezési jog illeti meg.
- A tanulónak joga az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilvánítson minden kérdésről, az őt nevelő és oktató pedagógus munkájáról, az iskola

működéséről. Tájékoztatást kell kapjon személyét és tanulmányait érintő kérdésekről, valamint e körben javaslatot tegyen, továbbá kérdést intézzen az iskola, vezetőihez, pedagógusaihoz, a diákönkormányzathoz, és arra legkésőbb a megkereséstől számított tizenöt napon belül érdemi választ kapjon.

➤ A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- a) az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- b) a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- c) a házirend elfogadása előtt.

➤ A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt

- a) saját működéséről,
- b) a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- c) hatáskörei gyakorlásáról,
- d) egy tanítás nélküli munkanap programjáról,

➤ A diákönkormányzat SZMSZ-ét a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá.

5.8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

A szülő joga, hogy megismerje az intézményünk pedagógiai programját, házirendjét.

Az iskola a szülői kapcsolatok által folyamatosan részt kíván venni a lakóhely életében, célunk, hogy partnerközpontú intézményként működjünk.

Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal;
- igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy az iskola életéből, tevékenységéből, eredményeiből minél többet megismertessünk a szülőkkel, Budapest és környékének érdeklődő polgáraival;
- helyszínt és humán erőforrást biztosítunk különböző kerületi rendezvényeknek;
- ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a kerületben található óvodákkal, iskolákkal, közművelődési és egyéb intézményekkel;
- a nevelők fontos feladatuknak tartják, hogy az iskola – eddigi hagyományaihoz híven – képviseltesse magát a különféle kerületi rendezvényeken, és ilyen – a tanulók számára szervezett kerületi szintű – megmozdulások szervezésében, lebonyolításában maga is részt vegyen.

5.9. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Az iskola pedagógiai programja meghatározza

- a tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeit.
- A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.
- Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha
  - a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
  - b) meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
  - c) a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.
- Az osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.
- Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.
- A vizsgázó pótló vizsgát tehet az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.
- Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha
  - a) a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
  - b) az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.
- A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

- Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.
- Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén az illetékes kormányhivatal vezetője a vizsgázó - kiskorú vizsgázó esetén a törvényes képviselő - írásbeli kérelmére engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.
- Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.
- A tanulmányok alatti vizsga követelményeit az értékelés szabályait iskolánk pedagógiai programjában határozzuk meg.
- A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért.
- A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat az Nkt. 3. melléklete szerint taníthatja.
- Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért.
- Minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.
- A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig - tarthat.
- Az írásbeli vizsgán kizárólag az intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.
- A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.
- A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő tantárgyanként általános iskolában hatvan perc.
- Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

- A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján:
  - a.) a vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
  - b.) az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használhatja,
  - c.) írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.
- Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető vizsga.
- A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével – a vizsgára történő jelentkezéskor írásban kell tájékoztatni a tanulót és a szülőt, legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt.
- Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll, vagy a szülői kérésre független vizsgabizottság előtt. A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.
- Gyakorlati vizsgát kell tenni, szóbeli vizsgával együtt: ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés és sport, digitális kultúra.
- Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére a nevelőtestületől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.

Helvi vizsgák:

- Tantárgyi szintfelmérő,
- Javító-,
- Osztályozó-,
- Különbözeti vizsgák
- Pótló vizsgák

Tantárgyi szintfelmérő: A munkaközösségek minden évben a munkatervükben határozzák meg a szintfelmérés területeit, majd eredményeit értékelik. Nevelőtestületi értekezleten elemezzük, s határozzuk meg, szükség szerint korrigáljuk feladatainkat.

Javítóvizsgát tehet az a tanuló, aki a tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, - az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A javítóvizsga időpontja a következő tanévet megelőző augusztus hónap.

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. között szervezhető.

A tanulót a vizsga eredményéről írásban tájékoztatni kell, legkésőbb augusztus 31-ig.

A javítóvizsgával kapcsolatosan az alábbiak szerint kell eljárni:

- A javítóvizsgára utasított tanuló az igazgató által megállapított napon javítóvizsgát tehet.
- A javítóvizsga követelményeiről, témaköreiről a tanuló legkésőbb a bizonyítványosztáskor írásbeli tájékoztatást kap.
- A vizsga pontos időpontjáról a vizsgázó, illetőleg a szülő legkésőbb a bizonyítványosztáskor értesítést kap (papír alapon és az iskola honlapján).
- A javítóvizsga indokolatlan elmulasztása osztályismétlést von maga után.
- A tanuló – előzetes jelentkezés nélkül – bizonyítványával jelenik meg a vizsgabizottság előtt, a vizsga előtt legalább 15 perccel.
- A rendkívüli okból igazgatói engedéllyel elhalasztott javítóvizsga esetében az érintett tanuló az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja. A javítóvizsga sikeres letétele után a tanuló az osztály végleges tagja lesz, sikertelen vizsga esetén az előző osztályt kell megismételnie.
- Ha a vizsgáról neki felróható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedély nélkül eltávozik, a vizsga eredménytelen, így az osztályismétlést von maga után.

Osztályozó vizsga

Ha az intézmény a tanulót jogszerűen osztályozó vizsgára utasította, akkor a tanulónak az osztályozó vizsgán kell megszereznie a szóban forgó tantárgy(ak) adott félévre vagy tanévre vonatkozó osztályzatait. Abban az esetben, ha a tanulónak akár félévkor, akár a tanév végén osztályozó vizsgát kell tennie, a tanuló és a kiskorú tanuló szülője, gondviselője számára elérhetővé kell tenni az osztályozó vizsga tantárgyanként és évfolyamként meghatározott követelményeit annak érdekében, hogy a tanuló eséllyel készülhessen föl az osztályozó vizsgára. (Jelenleg ezt meghatározza: 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet.)

A házirend szabályozza az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamkénti követelményeit, a tanulmányok alatti vizsgák tervezett idejét, az osztályozó vizsgára jelentkezés módját és határidejét.

Az iskolai közzétételi lista tartalmazza az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamkénti követelményeit, a tanulmányok alatti vizsgák tervezett idejét.

Osztályozó vizsgát tesz a tanév végi osztályzat megállapítására az a 2-8. évfolyamos tanuló:

- akit az iskola igazgatója felmentett a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,

- akinek az iskola igazgatója engedélyezte, hogy a tanulmányi követelményeket egy vagy több tárgyból az előírtnál rövidebb/hosszabb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott,
- egy adott tantárgyból az éves mulasztása meghaladja a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket, és ezért nem osztályozható – amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen a tanuló -
- a hiányzás; az adott tantárgyból, ha meghaladja az éves óraszám 30%-át, köteles a tantárgyból osztályozó vizsgát tenni
- magántanuló volt,
- külföldi tartózkodás,
- illetve egyéb ok miatt az igazgató engedélyezte számára az osztályozóvizsga letételét.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról és követelményeiről a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Az utóbbi 2 pontban meghatározott esetekben az osztályozó vizsga tantárgyai a következők:

- 1-4. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, idegen nyelv
- 5-6. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, természetismeret, idegen nyelv
- 7-8. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz, idegen nyelv

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha

- írásbeli határozat alapján engedélyezték,
- aki 2-8. évfolyam idején érkezik és a bizonyítvány bejegyzése szerint az intézménybe lépés előtt az adott tantárgyat korábban nem tanulta,
- az előző iskolájából eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.

Ezek a tantárgyak lehetnek:

Magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, környezetismeret, természettudomány, történelem, matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz, valamint digitális kultúra.

A különbözeti vizsga eredményét a bizonyítványba és az törzslap is be kell jegyezni.

Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

A vizsgák háromtagú – az igazgató által nevelőtestület tagjaiból kijelölt – bizottság előtt zajlanak.

A szülő – kérelmére – a vizsgán részt vehet.

A vizsgáról jegyzőkönyv készül.

Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló az osztályozó-, különbözeti- vagy javítóvizsgáról igazoltan távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról – a vizsga letétele előtt – engedéllyel távozik, pótló vizsgát tehet.

A pótló vizsgát lehetőleg ugyanabban a vizsgaidőszakban kell letenni. Pótló vizsgát csak az elmaradt vizsgarészekből kell tenni.

A tanulmányok alatti vizsgák különös eljárási szabályai

- Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként 45 perc
- Egy napon legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet tenni.
- A szóbeli vizsgát az iskola szakos tanáraiból az igazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.
- Az elnöki teendőket az igazgató vagy a megbízottja látja el.
- A vizsgán, az elnökön és a kérdező tanáron kívül még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
- A tanulónak az írásbeli vizsgán kihúzott tétel (ami több feladatból állhat) kidolgozására legalább 30 percet kell biztosítani. (kivéve a 1. pontban leírtak)
- A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani, teljes tájékozatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal póttételt húzathat vele. Erre is 20 perc a felkészülési idő, valamint 15 perc a felelet időtartama.
- A vizsgázó osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.
- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére nem megengedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli, indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni annak megismétlésére

5.10. A felvétel és átvétel szabályai

Az iskolába történő felvétel, átvétel a köznevelési törvényben meghatározottak szerint történik. A tanuló az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik.

A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony a beiratás napján jön létre.

A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja.

Az intézménybe lépés az első évfolyamon

Felvételt nyer minden tanköteles-és iskolaérett tanuló, aki beiratkozás feltételeinek megfelel.

- az iskola beiskolázási körzetében állandó vagy ideiglenesen bejelentett lakásban él,
- illetve a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek, akinek szülei az intézményünket választották.

Ha a felvételi kötelezettség teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tudunk, a felvételnél (átvételnél) előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat.

A beiratkozás feltételei

Szükséges dokumentumok

- a gyermek születési anyakönyvi kivonata, lakcím kártyája, TAJ kártyája, oltási könyve
- javaslat az iskolaérettségre
- a szülő személyi igazolványa, lakcím kártyája
- a beiratkozáson nyilatkoznia kell a ki a gondviselő, ki látja el a gyermek felügyeletét
- amennyiben a gyermek rendelkezik egyéb más szakértői bizottság szakvéleménnyel, azt is be kell mutatnia.
- a beiratkozáson nyilatkoznia kell, hogy Etika vagy Hit- és erkölcstan oktatását választja, illetve utóbbi esetben milyen vallási felekezet oktatását választja

5.11. Az iskolaváltás szabályai

Magasabb évfolyamon felvételt nyerhet minden tanuló,

- aki beiskolázási körzetünkbe költözött,
- körzeten kívüli tanuló abban az esetben,
  - ha az osztályok létszáma
  - a választott / tanult idegen nyelv
  - alap / emelt órászámú tárgyak lehetővé teszik,

- különleges bánásmódot igénylő tanuló esetén a személyi, tárgyi feltételek megléte, a fejlesztés lehetőségének biztosítása, az osztályok létszám.

A ciklus közben hozzánk érkező tanulók felvételéről és az osztályba sorolásról az igazgató dönt. A követelményeket a helyi tantárgyi tantervek tartalmazzák, ezeket a tanulók és szülők egyaránt megkapják. A tanuló tudásáról a beiratkozást követő 4 héten belül a tanítók, szaktanárok tájékoznak, az esetleges hiányosságokra, pótlási lehetőségekre vonatkozó tapasztalataikat, véleményüket közlik a tanulóval, szülővel. Amennyiben egy adott tantárgyat a tanuló az intézménybe lépés előtt nem tanult, a szülővel való egyeztetés alapján, pedagógusi segítség mellett azt „magánúton” pótolnia kell, és a tantárgy anyagából különbözeti vizsgát köteles tenni.

Adminisztratív formai feltétel: iskolaváltoztatási szándékot jelző szóbeli szülői nyilatkozat, iskolaváltoztatási értesítés az előző intézményből, bizonyítvány.

5.12. A felvételi / átvételi eljárás különös szabályai

- Az első évfolyamra történő beíratáskor a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosító, és a lakcímet igazoló hatósági igazolványt és az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást kell bemutatni.
- A körzeten kívüli gyerekek felvételéről a fenntartó által meghatározott indítható osztályok létszámának figyelembevételével az igazgató dönt.
- Ha a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tudunk, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a hátrányos helyzetű, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat. A felvétel és átvétel során előnyt élveznek a baptista felekezetű családból érkezők és a Magyarországi Baptista Egyház belső egyházi jogi személyei által fenntartott intézményből érkező tanulók.
- A tanév befejezésekor, kezdetekor, vagy a tanév közben iskolát változtató tanulót az elbocsátó iskola igazgatójának igazolás (bizonyítvány, tanulmányi előmenetelt igazoló dokumentum) alapján a megfelelő évfolyamba soroljuk.
- Ha a tanuló iskolájának pedagógiai programja lényegesen eltér iskolánkétól - pl. nem tanulta tantárgyunkat -, a tanuló az évfolyam tantárgyi követelményeiből a tantárgy jellegének megfelelően szóbeli, írásbeli (illetve mindkettő) különbözeti, vagy osztályozó vizsgát tesz. A vizsga letételére szükség esetén egy tanév türelmi időt biztosítunk. A vizsga jellegéről, módjáról, időpontjáról az intézményvezetés a szülőt a vizsgaszabályzatban foglaltak szerint értesíti.

- Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményeinek, valamint magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembevételével az igazgató dönt.
- Indokolt esetben az igazgató az érintett osztályfőnök véleményét is kikéri a döntést megelőzően.
- A tanulói felvétel elutasításakor a szülő a jogszabály által meghatározott módon fellebbezési jogával élhet.
- Az iskolába felvett tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásáról – a szakmai munkaközösség, annak hiányában a nevelőtestület véleményének kikérésével - az igazgató dönt.

Teljesítmény és képességfeltétel:

- Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítést kell adni.
- A tanulók értékelése a második év végétől a nyolcadik év végéig a hagyományos osztályzások módszerrel történik.
- Idegen nyelv tanulásának első évében nem utasítható évisméltésre a tanuló.
- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket az adott évfolyamon minden tárgyból teljesítette.
- A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el.
- A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha
  - az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
  - az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
  - egyéni munkarend szerint tanul.
  - A tanulók a hatályos törvényeknek megfelelően a tanórák csak adott százalékáról hiányozhatnak. Ezt meghaladó hiányzás esetén a tanuló osztályozó vizsgát köteles tenni.

5.13. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésre vagy hirtelen egészségkárosodása miatt a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegély-nyújtás célja: A tanuló sajátítsa el az életkori sajátosságainak megfelelően azokat az életmentő elméleti és gyakorlati ismereteket, melyek képessé teszi szakszerű és eredményes elsősegélynyújtáshoz, hogy adandó alkalommal segíteni tudjon embertársainak. Válgék képessé arra, hogy ezt gyorsan és hatékonyan tegye, míg a hivatalos orvosi vagy egyéb segítség megérkezik.

5.13.1. Az elsősegélynyújtó feladatai:

- Higgadtan, gyorsan tájékozódjék arról, mi történt.
- Mérje fel, milyen veszély fenyegetheti őt, illetve a sérültet.
- Soha ne kockáztassa saját testi épségét.
- Óvja meg a sérültet a további veszélyektől.
- Egyedül ne vállaljon sok feladatot.
- Vegye számba az összes sérültet és ezután nyújtson elsősegélyt.
- Ha több mint egy sérült van, a sérülések súlyossága szerint döntse el az ellátás sorrendjét.
- Bizonyosodjék meg arról, hogy a szükséges szakemberek elindultak a helyszínre.

Az elsősegélynyújtás témakörei:

- Az elsősegélynyújtás általános szabályai.
- Az eszméletlenség fogalma, tünetei, ellátása.
- Vérzések fajtái, ellátása.
- A Shock fogalma, tünetei, ellátása.
- Hasi sérülések és ellátásuk.
- Kimentés folyamata.
- A mérgezések (gyógyszer, gomba, drog, alkohol).
- Belgyógyászati balesetek.
- Komplex újraélesztés.

A megvalósítás szinterei:

- **Tanórák:**
  - természettudomány
  - környezetismeret
  - biológia
  - testnevelés
  - közösségi nevelés

A helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba az alábbi témák körébe épülnek be:

- Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, vérzéscsillapítás,
- Kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés.
- Fizika: égési sérülések, forrázás.
- Testnevelés: esések, hámsérülések, rosszullétek

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonként megjelenését a pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

▪ **Tanórán kívül:**

- napközi
- egészségnap

6. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

Tantervünk fontos pedagógiai célnak tekinti a játékoság fokozását. Pedagógiai módszereinket és tanmeneteinket olyan irányban módosítjuk, hogy a tanulók iskolai motivációját ezzel az eszközzel is növelhessük. Szükségesnek tartjuk ennek a játékoságnak a révén megkönnyíteni az átmenetet az óvoda és az iskola között, és a tanulás okozta nehézségek oldására is figyelmet kívánunk fordítani ebben az érzékeny és meghatározó életkorban.

Tantervünk elengedhetetlen pedagógiai követelménynek tekinti a terhelésnek a képességekhez való igazítását. Tantervünk - az oktatási folyamatot irányító dokumentumként – előírja az egyéni képességek figyelembevételét, és a differenciálás révén megvalósítható egyéni terhelés követelményét, gyakorlatát. Az iskola valamennyi évfolyamát átfogó helyi tantervet használ.

Az oktatásirányítás és az iskola saját kezdeményezésére sorra kerülő diagnosztikai méréseket elengedhetetlennek tartjuk az egyéni fejlesztés útján. A mérések rendszeressé tételéhez azzal is biztosítani kívánjuk a technikai feltételeket, hogy rögzítjük: a mérések napján tanulóinknak felmentést adunk – a testnevelés és a szabadon választott órák kivételével – a többi tanórán való kötelező részvétel alól.

Tantervünk fontosnak tarja, hogy fokozza a lemaradó vagy gyengébb képességű tanulók állandó és rendszerszerű felzárkóztatását. Ennek érdekében a tanóra kompetenciafejlesztő szakaszaiban, a méréseknek megfelelő egyéni teljesítményszintekhez igazodva, differenciált oktatás keretében valósítjuk meg a felzárkóztatást.

6.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

Törvényi háttér

51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet – a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről

Kiegészítések és korrekciók:

- 23/2013. (III. 29.) számú EMMI rendelet – a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról
- 6/2014. (I. 29.) számú EMMI rendelet – az egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról
- 34/2014. (IV. 29.) számú EMMI rendelet – a köznevelés szabályozására vonatkozó egyes miniszteri rendeletek módosításáról
- 40/2015. (VIII. 28.) számú EMMI rendelet – a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról
- 11/2016. (VI. 13.) EMMI rendelet – a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról
- 22/2016. (VIII. 25.) EMMI rendelet – a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról
- 23/2016. (VIII. 30.) EMMI rendelet – a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról

A kerettantervek kiadásáról és jóváhagyásáról szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 1. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára”, valamint 2. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára”. Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek csak a kilencven százalékát fedik le, a fennmaradó tíz százalékot iskolánk pedagógusai a kerettantervben szereplő tananyag követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére, a korábban bevezetett tanórák számának emelésére használják fel.

6.2. A helyi tanterv tantárgyai, tartalmi

A pedagógusok a Pedagógiai program alapján megválaszthatja az ismereteket, a tananyagot és az oktatási módszereit.

Iskolánkban a tanulók az idegen nyelvi órákon az angol vagy a német nyelvet tanulnak.

Intézményünkben nagyon sok tanuló hátrányos helyzetű, a pedagógusoktól rengeteg időt, energiát igényel a velük való törődés, gondoskodás. Ezért alsó tagozaton a közösségi nevelésre heti egy órát biztosítunk.

Iskolánk óraterve tartalmazza:

- az egyes évfolyamok óratervét,
- kötelező óraszámokat
- a helyi tantervbe beépített, a pedagógiai program megvalósítását szolgáló szabadon tervezhető óraszámokat, a tantárgyi engedélyezett többlet órakeretet

Az óraszámok meghatározásának módja, a tematikai egységek megbontása a képességfejlesztés tekintetében (7.-8. osztály). Figyelni kell, hogy a fejlesztés várt eredményei teljesüljenek a két évfolyamos ciklus végén.

Az iskolai könyvtár alapfeladatként a Pedagógiai program és a könyvtár-pedagógiai program szerinti tanórai foglalkozásokat tart.

A kerettanterv által meghatározott kötelező tantárgyak és azok minimális heti óraszámai az egyes évfolyamokon az alábbiak:

Óratervi órák NAT 2020.

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, Módosított NAT 2020									
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.									
Heti óraszám/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	5	4	3	1	3
Matematika	4	4	4	4	4	4	3	1	3
Történelem					2	2	2		2
Állampolgári ismeretek									1
Hon- és népismeret							1		
Etika/hit és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1		1
Környezetismeret			1	1					
Természettudomány					2	2	0		0
Kémia							1		2
Fizika							1		2
Biológia							2		1
Földrajz							2		1

Első élő idegen nyelv							2		3		3		3		3	
Ének-zene	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	1	1	1		1	
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1	
Dráma és színház																1
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1			
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5	
Osztályfőnöki		1		1		1		1	1		1		1		1	
Hittan egyházi intézményben																
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28	
Szabadon tervezhető óra	2		2		2		2		1		2		2		2	
Összes tervezett óraszám	24	0	24	0	24	0	25	0	28	0	28	0	30	0	30	0
Összesített óraszám	24		24		24		25		28		28		30		30	
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30	

Módosított NAT óratervi órák 2020.09.01-től felmenő rendszerben

Az alapfokú képzés 1–8. évfolyamain a kötelező tantárgyak köre:

magyar nyelv, irodalom, első idegen nyelv, matematika, történelem, társadalmi ismeretek, környezetismeret/természettudomány, földrajz, testnevelés, ének-zene, vizuális kultúra, digitális technológia és kultúra, technológia és tervezés, erkölcs és etika.

Alsó tagozat 1. és a felső tagozat 5. évfolyamától

6.3. A választható tantárgyak, foglalkozások

A tantárgyválasztás a törvényben meghatározottak szerint történt. A nevelőtestület döntése értelmében iskolánkban nincs tantárgyválasztási lehetőség, nem építünk be választható tantárgyakat.

Ha több tanár azonos foglalkozást szervez, a tanuló –a létszámhatárok figyelembe vételével – az általa választott tanár foglalkozásaira járhat.

Kiskorú tanuló esetén a foglalkozás választás jogát a szülő gyakorolja. A szülő ezt a jogát attól az évtől kezdődően, amelyben gyermeke a tizennegyedik életévét eléri, – ha a gyermek nem cselekvőképtelen –gyermekével közösen gyakorolhatja.

6.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Az idegen nyelv, a matematika, magyar, ének-zene és informatika tantárgyakat csoportbontásban tanítjuk, ha azt a törvényi előírások az osztály létszáma alapján lehetővé teszik illetve az osztály összetétele megkívánja. (Magas az SNS-s, BTM-es tanulók aránya)

A csoportbontás célja:

- a kisebb létszám mellett a tanulók differenciált fejlesztése,
- a tananyag strukturáltabb átadása,

- ismeretek elmélyítése, biztosítani a tanulónak az egyéni haladás megfelelő tempóját
- a tanulók kommunikációs képességének javítása,
- az egyéni megszólalási idő növelésére
- a tanulók tudásának megalapozása.
- pályaválasztás segítése
- digitális kultúra órán törekedni arra, hogy a tanulónak lehetősége legyen külön munkaállomáson dolgozni

Csoportbontás:

- matematika 5-8. évfolyam
- magyar 5-8. évfolyam
- technika és tervezés 5-7. évfolyam
- digitális kultúra 3-8. évfolyam
- idegen nyelv 4-8. évfolyam
- ének zene 1-8. évfolyam

A csoportbontás folyamata iskolánkban

A csoportok beosztása a tanulók addig elért eredményei alapján képesség szerint történik.

Szaktanári javaslat alapján lehet csoportot váltani.

Az egyéb foglalkozásokra vonatkozó elvek:

Az egyéb foglalkozások az egyéni érdeklődésnek megfelelő ismereteket biztosítják, valamint lehetőséget adnak a tanulók differenciált egyéni fejlesztéséhez az adott órakeretek felhasználásával. A tanuló képességei, szorgalma, tanulmányi teljesítménye, továbbtanulási, pályaválasztási szándéka, érdeklődése, leterheltsége, tanórán kívüli elfoglaltságai meghatározzák az egyéb foglalkozás választását.

Iskolánkban szervezett egyéb foglalkozások:

• Napközi, tanulószoba

A napközi / tanulószoba létszámtól függően szerveződhet osztályonként, a felső tagozaton vegyes összetételű is lehet.

- A tanulók korrepetálására, fejlesztésére biztosított órák – a tanuló eredményes felkészülése, a lassabban, nehezebben haladók fejlesztése érdekében homogén kis csoportokat szervezzük.
- Az iskolai hagyományos szakkörei
- Tehetséggondozó foglalkozások

- Versenyre felkészítő foglalkozások – Az iskola hagyományos résztvevője többféle tantárgyi, művészeti versenynek (Zrínyi Ilona matematika, ének zene, népdaléneklő, történelem, idegen nyelvi versenyek, egyéb meghirdetett versenyek, levelezős versenyek, stb.)
  - Külső helyszínen történő kihelyezett tanórák (múzeumpedagógiai órák, ének tábor stb.)
- Az egyéb foglalkozások esetén a foglalkozás jellegének és pedagógiai tartalmának megfelelő képességalapú differenciált csoportbontást alkalmazunk.

A választható egyéb foglalkozásokra vonatkozó igények előzetes felmérése után – a szülői igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével hirdetjük meg a foglalkozásokat.

Az egyéb foglalkozásokat az iskola a szokásos rendben beilleszti a tanév munkarendjébe.

A szakkörök a délutáni elfoglaltságokat kiegészítve szerveződnek. Az egyéb foglalkozások szerveződésének és működésének rendjét az iskola Házirendje tartalmazza.

6.5. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A jogszabály értelmében ingyenesen biztosítjuk a tankönyveket, tanulmányi segédleteket.

A Lajtha László Baptista Általános Iskola tantestülete az alábbiakban határozza meg a nevelő-oktató munka során alkalmazható taneszközök kiválasztásának elveit:

- Tankönyvként alkalmazható a hivatalosan tankönyvvé nyilvánított tankönyv.
- Lehetőség szerint 1-8. évfolyamig, de minimum 1-4. illetve 5-8. évfolyamok vonatkozásában azonos tankönyvcsalád választása ajánlott tantárgyanként.
- A tankönyv felépítése, tartalma alkalmazkodik a NAT és a kerettanterv követelményeihez.
- A tankönyvek hatékonyan szolgálják az iskolai cél- és feladatrendszer megvalósítását, a tantárgyi tervezést: kompetencia alapúak legyenek.
- Törekedni kell, de tartalmában és kivitelében színvonalas tankönyvek használatára.
- Szakmailag kifogástalan.
- Támogatja a tantervben megfogalmazott célok elérését; szem előtt tartja a tanulók személyiségformálását; hangsúlyt helyez a képességfejlesztésre.
- Kihasználja a tantárgyi integrációt, bemutatja az egyes tantárgyak más tudományterületekhez való kapcsolódását.
- Az alkalmazott taneszközök, segédletek a pedagógiai program megvalósítása során alkalmasak legyenek a helyi tantervben meghatározott követelmények teljesítésére.
- A taneszközök kiválasztását a szaktanárok véleményének figyelembevételével a szakmai munkaközösségek végzik.

6.6. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az intézmény kötelessége az aktív tanulás, a tanulói kompetenciafejlesztés, az egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítása. Kiemelt szerepet kap a tanulói együttműködésen alapuló tanulás, és az eddiginél nagyobb hangsúlyt kapnak a differenciált tanulásszervezési eljárások. A digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása iránti igény. Több multidiszciplináris órák szervezése, azaz olyan foglalkozások szervezése, amelyek megvalósításakor a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkozhatnak, a tudnivalók integrálásával ismerkedhetnek meg.

Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza az első évfolyamon kezdődik és a nyolcadik évfolyam végéig tart. 1-4. évfolyamot alsó, 5-8. évfolyamot felső tagozatnak nevezzük.

Pedagógiai célok és feladatok az alsó tagozaton

Az alsó tagozati nevelés elemi ismeretek közvetítésével, alapvető képességek és biztos alapkészségek kifejlesztésével a műveltséget alapozzuk, a társas kapcsolatok, a természet, a lakóhely, a régió, majd a tágabb társadalom, a technika és a szellem értékei iránt fogékonyá tesszük, ezek védelmére tanítjuk. Az alsó tagozat tanítási-nevelési tevékenységeivel kielégítjük a gyermek játék- és mozgás iránti vágyát, segítjük természetes fejlődését, érést.

Az alsó tagozaton folyó nevelés-oktatás kiemelten szolgálja az akaraterő, a kitartás és a felelősségtudat fejlődését, az érzelmek gazdagodását és mélyülését. Módszereket adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulási szokásokat. Feltételeket teremtünk az egyéni képességek kibontakozásához, az esetleges tanulási nehézségek leküzdéséhez, a gyermek iskolai pályafutását akadályozó kulturális és szociális hátrányok enyhítéséhez. A tudatosított erkölcsi értékekhez igazodó magatartásminták közvetítésével, a szokások alakításával, a gyermek jellemvonásainak formálásával szolgáljuk a személyiség fejlődését.

Az iskola úgy szervezi tevékenységrendszerét, hogy kedvező feltételeket teremtsünk a gyermekek harmonikus testi, lelki, értelmi fejlődéséhez. Következésképpen a pedagógiai munka középpontjában az egyéni szükségletekre figyelő fejlesztés áll. A tananyag feldolgozás a megértésre épül, a tanuló a folyamatok aktív részese.

Az oktatás és a nevelés légköre gyermekközpontú, biztonságot adó és humánus.

A fejlesztés kiemelt területei

A test és a lélek harmonikus fejlesztése: a mozgásigény kielégítésével és a mozgáskultúra megalapozásával, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; az egészséges életmód alapvető ismereteinek közvetítésével, szokásainak alakításával; az érzelmi élet

gazdagításával, az önismeret fejlesztésével, a reális önértékelés alakításával, a társas kapcsolatok befolyásolásával.

Az elemi műveltségbeli alapok feltételrendszerének megteremtése: a biztonságos szó- és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; az érzelmi élet gazdagításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével, az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.

A szocializáció folyamatainak elősegítése: a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával; a felnőttől való leválás elősegítésével és a kortárs kapcsolatok megerősítésével, elemi állampolgári és a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek nyújtásával.

Feladataink:

- a személyre szóló fejlesztés törekvése álljon pedagógiai munkánk középpontjában;
- a tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, és ezáltal, motivált munkában fejlesszük a kisgyermekekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és mozdítsuk elő érzelmviláguk gazdagodását;
- adjunk, mutassunk példákat az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz;
- alapozzuk meg tanulási szokásaikat;
- támogassuk az egyéni képességek kibontakozását;
- működjünk közre a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában;
- figyeljünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek gyermekeink szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű fejlődéséből fakadnak;
- tudatosítsuk tanulóinkban a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket;
- erősítsük meg a humánus magatartásmintákat, szokásokat;
- formáljuk a gyermekek jellemét, mely szolgálja személyiségük érését.
- A környezet, a körülöttünk lévő világ egyes jelenségeinek empirikus tapasztalatok útján való értékelése.
- A környezeti nevelés terén törekedni kell a tanórán kívüli környezetben történő megvalósítás bővítésére, a lehetőségek maximális kihasználására (napközis időkeret, iskolán kívüli programok, erdei iskola, tanulmányi kirándulások, pályázati programok stb.).
- A tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre szocializáljuk a foglalkozások során.
- Stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátítása a mindennapokban.

- A környezeti nevelés tanórán kívüli megvalósítása, a tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre való szocializálása, mely minden foglalkozásban helyet kap.

A felső tagozat célja és feladata

Az általános iskola felső tagozata szervesen folytatja az alsó tagozaton elkezdett oktató- nevelő munkát, ismereteken alapuló biztos alapkészségeket és képességeket alakít ki, segíti az életkorhoz és a szellemi fejlettséghez igazodó képzést.

A felső tagozat egységes rendszert alkot. A tanuló érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelően készül fel a középiskolai, illetve szakiskolai továbbtanulásra, valamint a társadalomba való beilleszkedésre.

Az általános iskola fő feladata a műveltség alapozása, a személyiség formálása, a közösségek fejlesztése és a nemzeti azonosság tudat kialakítása. Megalapozza a középfokon tovább építhető általános műveltséget, világszemléletük és személyes világnézetük formálódását, eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben.

Az általános iskola elősegíti, hogy a tanulók minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket. A különböző ismeretek elsajátítása eszköz a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, cselekvési képességeinek megalapozásához és kialakításához. Segíti kifejlődni a tanulóknak azokat a képességeket, készségeket, melyek a konstruktív, környezet harmonikus életvezetéshez szükségesek. Fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát. Megbízhatóságra, becsületességre, őszinteségre, szavahihetőségre nevel. Fejleszti a tanulók segítőkészségét, szolidaritását, empátiáját. Hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

Az általános iskola kiemelkedő feladata a nemzeti hagyományok ápolása, a nemzeti érzés kialakítása.

Az esélyegyenlőtlenség, a szegregáció elleni küzdelem, a megkülönböztetés hátrányainak bemutatása és az ellenük való küzdelem az iskolában társadalmi fontosságú.

A felső tagozat tovább fejleszti a tanulóknak a jól megalapozott tanulási szokásokat, technikákat. Módszereket ad az önálló ismeretszerzéshez, az ismeretek feldolgozásához, a feladatvégzéshez és a problémamegoldáshoz. Feladata a tanuló egyéniségének fejlesztése.

Megalapozza a felkészülést a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására, valamint a környezet iránt érzékeny, környezettudatos magatartás kialakítását.

A fejlesztés kiemelt területei

Az általános iskola felső tagozatán az alapozó, készségfejlesztő funkció kerül előtérbe. Az ismeretek feldolgozása, a készségek, a képességek fejlesztése során fontos szerepet kap a motiválás.

A tananyag tartalmának a gyakorlatorientáltság, az életvitelhez szükséges, alkalmazható tudás gyarapítása, a készségek fejlesztése érvényesül.

A felső tagozatos oktató- nevelő munka a világban való eligazodáshoz a kommunikáció több formáját, módját ismerteti meg, és használatát gyakoroltatja (anyanyelv, matematika, művészetek, informatika).

A felső tagozaton folyó nevelő-oktató munkának megnövekedett felelőssége van a közvetlen emberi érintkezés kultúrájának fejlesztésében. Kellő idő szükséges az előszóbeliségre.

Az informatika, digitális kultúra és az idegen nyelvek tanítása és alkalmazása növekvő súllyal van jelen az általános iskola felső tagozatán.

A felső tagozaton a tananyag feldolgozása a tanulók cselekvő részvételével történik. A tanulók felkészültségének és fejlettségi szintjének, valamint a tananyag jellegének megfelelően korszerű eljárásokat, változatos módszereket, eszközöket, szervezeti formákat alkalmaz.

Lényeges pedagógiai elv, hogy a felső tagozaton folyó pedagógiai fejlesztés folyamata az egyéni képességek, egyéni haladás üteméhez igazodik. A tanulók értékelésében előtérbe kerül a személyre szóló fejlesztő értékelés és a pozitív megerősítés.

Feladataink

- fejlesszük tanulóinkban azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolataikhoz szükségesek;
- a tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlesszük tanulóink önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját;
- teremtsünk olyan helyzeteket, amelyekben tanulóink gyakorlati módon igazolhatják megbízhatóságuk, becsületességük, szavahihetőségük értékét;
- tudatosítsuk tanulóinkban a közösség demokratikus működésének értékét és általánosan jellemző szabályait; tisztázzuk az egyéni- és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyában;
- terjesszük ki a tanulói demokratikus normarendszert a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra;
- fejlesszük tanulóinkban a nemzeti hagyományok és a különböző kultúrák megismerése iránti igényeket; erősítsük tanulóinkban az Európához való tartozás tudatát.

- az egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismertetése, tolerancia fontosságai
- alapvető emberi jogi ismeretek közvetítése
- az Alaptörvény Nemzeti hitvallás és Alapvetés részegységeinek ismertetése.

A nevelő – oktató munka módszerei, eszközei, eljárásai:

Tudományos nevelés, értelmi képességek fejlesztése

A természettudományi tantárgyak oktatása terén – az adott kompetenciaterület sajátosságaihoz igazodóan – a következők jelentik a prioritást:

- természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció;
- a jelen érdekfeszítő kutatási kérdései, az abba való bepillantás engedése a tanulók számára;
- természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő komplex fejlesztése.

E fejlesztő tevékenység szinterei:

- tanórák
- szakkörök

Tevékenységre nevelés, manuális képességek fejlesztése, a kreativitás kibontakoztatása

Szinterei:

- technika és tervezés, életvitel és technikai órák
- informatika és digitális kultúra órák,
- fizikai, kémiai, biológiai gyakorlati órák, foglalkozások,
- osztályfőnöki órák,
- iskolai kirándulások,
- iskolanapok,
- diák-önkormányzati rendszerek, programok, akciók, közéletiségre nevelés fórumai,

Erkölcsei/etikai nevelés, testi és lelki egészség, az önismeret fejlesztése

Szinterei:

érzelmi:

etika, hit és erkölcsstan, irodalom, nyelvi, történelem, ember és társadalom, vizuális kultúra, mozgókép kultúra, ének-zene, emberismereti, osztályfőnöki órák, önismereti játékok,

akarat:

testnevelés órák, foglalkozások,
kirándulások,
szakkörök, versenyek,
felzárkóztató foglalkozások;

Esztétikai nevelés, a szép iránti érzék fejlesztése

Szinterei:

ének-zene, rajz-műalkotások elemzése, értelmezése, irodalom, mozgókép kultúra, háztartástani foglalkozások, szakköri foglalkozások, kirándulások: városnézés, műemlékek megtekintése, múzeum-, kiállítás-, színház-, mozi látogatás;

Hazafiasságra, hazaszeretetre való nevelés

Szinterei:

irodalom, tudománytörténeti tantárgyi foglalkozások (természettudományos tárgyakban, informatikában, földünk és környezetünkben), ember és társadalom, történelem órák, szakkörök, ének-zene, képzőművészeti órák.

Határtalanul! kirándulás hetedikeseknek

Fontosnak tartjuk a személyiségformáló funkciókhoz kapcsolódó, beidegződést segítő közvetlen módszereket:

- a követelést
- a gyakoroltatást
- a felzárkóztatást
- az ellenőrzést
- az ösztönzést

A tanulmányi munka megszervezéséhez:

- a csoportbontást
- a felzárkóztató foglalkozások szervezését
- a versenyekre történő felkészítést
- a könyvtári órákat

A tanórán kívüli tevékenységek szervezésénél:

- nyári táborokat
- tanulmányi kirándulásokat
- Határtalanul! kirándulásokat hetedikeseknek
- színház és múzeumlátogatásokat
- hagyományteremtő programok szervezését

Az elérendő célok megvalósítása érdekében alkalmazott nevelési eszközök

- tanulási tevékenység segítése

- különböző oktatási formák, gyakoroltatása
- szabadidő hasznos eltöltésére ösztönzés
- személyes példamutatás

6.7. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése

A Nemzeti Köznevelési Törvény rendelkezései:

27. § (11) Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
- iskolai sport-foglalkozásban való sportolással,
- versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.

a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

141. § (1) A mindennapos testnevelést azokon a napokon, amikor közismereti oktatás folyik, a (2) bekezdésben foglalt kivétellel testnevelésóra megtartásával kell biztosítani. Amennyiben heti legfeljebb két testnevelésórát az iskolai sport-foglalkozásban vagy az iskolában működő diáksport-egyesületben történő sportolással biztosít az iskola, akkor **az iskolai** sport-foglalkozás és az iskolában működő diáksport-egyesület e feladatának ellátása kapcsán tagdíjat, egyesületi tagdíjat nem szedhet.

Célok

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás program célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen tapasztaljuk, hogy a modern kor és az azzal együtt járó technológiák az embert olyan életmódba kényszeríthetik, amely a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is. Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszhető

Az iskolai testnevelés és sport az iskola egységes nevelő-oktató munkájának szerves részeként a testkultúra eszközeinek, valamint a természet egészségfejlesztő tényezőinek integrált

hatásaként hozzájárul ahhoz, hogy a tanulók életigenlő, az egészséget saját értékrendjükben kiemelt helyen kezelő személyiséggé váljanak. Cél, hogy a rendszeres fizikai aktivitás váljon a diákok magatartásának szerves részévé.

Alsó tagozaton elsősorban mozgásos játékokkal és versengésekkel segítse a zökkenőmentes átmenetet a kötetlenebb óvodai élet és az önálló munkát követelő iskolai élet között.

Felső tagozaton az alsó tagozat megalapozó jellegére építve, gazdagítsa tovább a tanulók sportági mozgáskészségét, fejlessze motorikus cselekvési biztonságukat, mozgás és sportolás iránti igényüket.

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontoknak kell teljesülniük:

- minden gyermek minden nap részt vesz a testmozgás-programban;
- minden testnevelési órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési- és légző-rendszer megfelelő terhelése;
- minden testnevelési órán van gimnasztika, benne a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légzőtorna
- a testnevelési tananyag egészében a gerinc- és ízületvédelem szabályainak betartása, külön figyelemmel a fittség mérések testhelyzeteire és az izomerősítések különböző testhelyzeteire
- minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelent még az eltérő adottságú tanulóknak is;
- a testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgás-programban;
- a testmozgás-program életmód-sportokat, életminőség-sportokat is megtanít (olyan sportokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében);
- a testmozgás-program játékokat és táncot is tartalmaz.

A fenti szempontok, együtt és egyformán fontosak és jelentősek.

Egészségnevelési feladatok

- a testi fejlődés, érés támogatása
- higiéniai szokások kialakítása, erősítése
- az ellenálló képesség, edzettség fejlesztése
- ortopédiai elváltozások megelőzése
- keringési és légzőrendszeri elváltozások megelőzése
- relaxációs eljárások megismertetése

A mindennapos testnevelés megvalósulásának szinterei:

- a kötelező testnevelés órák,
- az iskolai sport-foglalkozási foglalkozások
- alsó tagozaton játékos testmozgás
- napközis foglalkozások
- egyesületekben való sportolás

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Iskolánkban tanévenként, valamennyi évfolyamára kiterjedően, a tanulók részvételével megszervezi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát. A mérés, vizsgálat lefolytatható egyszeri alkalommal és megszervezhető legfeljebb két hónapig terjedő időszakokra is. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusa végzi.

A lefolytatott mérés, vizsgálat eredményeit a vizsgálatot végző pedagógus a mérésben érintett tanulónként, osztályonként és évfolyamonként rögzíti az informatikai felületen, az eredményeket elemzi és meghatározza a tanuló fizikai fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket.

A mérések általános szempontjai:

A tanulók valamennyi tesztet testnevelési/sportfelszerelésben hajtják végre.

Valamennyi tesztet, ha erre lehetőség van, jól szellőző, nagy teremben, pl. az iskola tornatermében vagy sportcsarnokban kell elvégeztetni. Csúszásmentes padló és sportcipő szükséges a futással és ugrással járó tesztekhez. Szabadtéri vizsgálatok esetén a vizsgálati körülmények túlságosan is különbözőek lehetnek, hogy standard teszteredményeket kaphassunk.

A tesztek egymás után következése a körkörös rendszerben is szigorú sorrendiségű. Minden állomásnál fel kell írni a megfelelő sorszámot.

Minden tesztre vonatkozóan külön utasítások vannak, amelyeket gondosan kell tanulmányozni, minden tanulónak el kell olvasnia, hogy a vizsgálat pontos legyen. A tesztek között a tanulók pihenjenek!

A mérések során fontos bátorítani a tanulókat. A mérés vezetője ösztönözze őket a mért képességnek megfelelő pontos, gyors és egyenletes tesztvégrehajtásra.

Ha a motoros teszteket és a kardio-respiratorikus állóképesség tesztjeit azonos napon mérjük, akkor először a motoros teszteket kell elvégeztetni.

A tanulók fizikai állapotának mérése

A fizikai felmérés módszere: NETFIT

„ A TESI – Fizikai állapot és fittség mérés országosan egységes módszertan létrehozásának célja egy olyan új mérési-értékelési tesztrendszer kifejlesztése, amely megfelel a törvényi elvárásoknak és idősorosan képes követni a gyermekek fizikai állapotát, egészségközpontú, fittségi sztenderdekhez viszonyítottan. A tesztrendszer sztenderdjei a következő mért paraméterek alapján kerülnek meghatározásra:

- kardiovaszkuláris fittség (aerob kapacitás)
- vázizom funkcionális fittsége (izomerő, erő állóképesség, hajlékonyság)
- testösszetétel (testzsír százalék, testtömeg index)

A tesztrendszer alkalmas a pozitív megerősítésre (attitűdformálásra) és a személyre szabott visszacsatolásra. Segítségével a testnevelésben dolgozó pedagógusok könnyen és egyszerűen tájékoztatni tudják a gyermekeket és szüleiket a tanulók aktivitási és fittségi szintjéről-állapotáról. A projekt keretében kidolgozott mérési-értékelési rendszer online felületen is lehetővé teszi az állandó kommunikációs kapcsolatot a pedagógusok és az érintett közvetlen és közvetett partnerek között. Az eredmények digitalizált kezelése korszerű és folyamatos visszajelentést ad a gyermekek számára, ezzel is segítve az egyéni és önálló mozgásprogramok tervezését, és a testnevelés oktatási hatékonyságának növekedését.

6.8. Egyéb pedagógiai feladatok

Sajátos pedagógiai módszereink

- témanapok,
- témahetek,
- Lajtha- nap

6.9. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai

- Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden tanuló számára a legoptimálisabb tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.
- Figyelem, akarat fejlesztése.
- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása. Az egyéni érdeklődés és az egyéni képességek kibontakoztatása.
- Az önművelési igény felkeltése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.

- A tanórai foglalkozások, a speciális foglalkozások keretében történő tananyag megszilárdítása, kiegészítése.
- A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, a gyengébb képességű tanulók differenciált feladatok adása.
- A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.
- Páros, csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül.
- A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztés szolgáló feladatok.
- Önálló gyűjtőmunka, önképzésre nevelés.
- Lexikonok, kézikönyvek használatának megismerése. Az internet segítségnyújtó szerepének felismertetése, etikus használata.

Hétvégére és az iskolai szünetekre csak annyi házi feladat adható fel, mint általában egyik tanóráról a másikra.

Az írásbeli beszámoltatás formái

A számonkérés formái:

- Szóbeli számonkérés (hozzászólás, felelet, kiselőadás)
- Írásbeli számonkérés
  - röpdolgozat,
  - tantárgyi feladatlapok,
  - témazáró dolgozat,
  - félévi dolgozat,
- Önálló munka (kiegészítő gyűjtések, projekt, kiselőadás stb.)
- gyakorlati munka (jellemzően a készségtárgyakból és informatikából órai munka, illetve projektmunka)
- Diagnosztizáló mérés (év kezdetén az adottságok, készségek, képességek feltérképezése, a fejlesztési irányok meghatározása érdekében).

Az írásbeli beszámolás formái:

Formája, rendje	Korlátai	Szerepe
Tanév eleji diagnosztizáló	Százalékos kiértékelés Nem osztályozható	Állapotfelmérés
Félévi szummatív	Százalékos kiértékelés Osztályozható	Összefüggő témakörök egymásra épülésének ellenőrzése
Tanév végi szummatív	Százalékos kiértékelés Osztályozható	Adott tanév tananyagának beépülése

Témakörönkénti formatív dolgozat	Százalékos kiértékelés	
Témazáró dolgozat	Százalékos kiértékelés Osztályozható	Egy témakör beépülésének kontrollálása
Írásbeli felelet	Osztályozható	Rövidebb szakasz teljesítményének ellenőrzése, beszédkészség fejlődése
Gyűjtőmunka	A munkaközösség által meghatározott módon értékelhető	Az önállóság fejlődésének vizsgálata
Órai munka	Pontozásos módszerrel értékelhető	Napi nyomonkövetés
Írásbeli házi feladat	Osztályozható	Az otthoni gyakorlás ellenőrzése, hibák javítása, szorgalom

Formái / tantárgy	Magyar	Matematika	Történelem	Idegen nyelv	Term. tudom.	Ének Rajz	Informatika	Hon- és népismeret	Etika / Hit- és erkölcstan
Év eleji diagnosztizáló mérés	X	X		X					
Írásbeli felelet, számonkérés	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Témazáró dolgozatok	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Évfolyam mérése	X		X		X				
Fogalmazás, esszé	X		X	X					
Szódolgozat				X					
Hallás utáni megértés leírása (tollbamondás)	X			X					
Munkafüzet, füzet értékelése	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Kottairás						X			
Számítógépes feladatok	X	X	X	X	X	X	X	X	X
órai munka	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Teszt	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Szövegértő felmérés	X			X					
------------------------	---	--	--	---	--	--	--	--	--

Az írásbeli beszámoltatások rendje

- Az írásbeli felmérő/dolgozatok időpontját – a rövid írásbeli felelet kivételével – a szaktanár legkésőbb két tanórával előbb közli a tanulókkal, beírja az osztálynapló erre kijelölt oldalára. A dolgozat megíratását megelőzően fel kell hívni a tanulók figyelmét a legfontosabb anyagrészekre, az előforduló problémákra.
- Az írásbeli felelet vagy dolgozat írása történhet dolgozatfüzetbe, munkafüzetbe, előre nyomtatott feladatlapon, vagy a tanulók által biztosított külön lapon.
- Az írásbeli feladatokat a tanulók megkaphatják írott formában, táblára felírva, diktálás útján, kivetített formában, a feladatgyűjteményből kijelölve, egyéb módon.
- Az írásbeli dolgozatokat kijavítva, legkésőbb két héten belül, értékelve ismertetni kell a tanulóval. A tanuló joga, hogy a kijavított és szóban is értékelt írásbeli számonkérést megtekintse.
- Írásbeli felmérőt/dolgozatot a szülők fogadóórákon, vagy más egyeztetett módon megtekinthetik. Indokolt esetben, fénymásolatot kérhet.
- A tanulócsoport teljesítményét szóban értékeljük. Az egyéni észrevételeket a dolgozatra írásban rögzítjük, az esetleges problémákat személyesen beszéljük meg.
- A speciális hátrányokkal küzdők felmentéseit mindenkor vegyük figyelembe. A sajátos nevelési igényű tanulóknak az írásbeli munkáknál hosszabb megoldási időt kell adni.
- A témazáró dolgozatok érdemjegyeit kétszeresen kell figyelembe venni a félévi és évi végi átlag kiszámításakor.
- Naponta az alsó tagozaton egy, a felső tagozaton két témazáró dolgozat íratható. (egyeztetés a szaktanár feladata)
- A témazáró dolgozatok előtt legalább két nap felkészülési időt kell hagyni a tanulóknak. Ha a tanuló a dolgozat megírásakor nincs jelen, a dolgozatot pótolni kell a tanárával történő egyeztetés alapján. A témazáró dolgozat megíratására egy teljes tanórát biztosítunk.
- A kisdolgozatok, szódolgozatok nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10-20 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók.
- Felmenthető az írásbeli számonkérés értékelése alól a tanuló a Szakszolgálat és/vagy a Szakértői Bizottság véleménye alapján

- Hosszabb tanítási szünetet követő első tanítási napon nem lehet – a rövid írásbeli felelet kivételével – felmérőt/dolgozatot íratni
- Tanítási szünetet követő hétre diagnosztikus mérés nem tervezhető.

Egyéb számonkérési formák lehetnek még:

- Topográfia, térképismeret
- Hagyományos felelet: szóban
- Hangos olvasás, szövegértés képességének mérése
- Versmondás
- Memoriterek
- Gyűjtőmunka
- Házi dolgozat

Belső mérések

Iskolánk a következő évfolyamokon szervez méréseket:

Félévi, év végi mérések

- 1. évfolyamon: matematika, szövegértés, írás, hangos olvasás
- 2. évfolyamon: matematika, szövegértés, helyesírás, nyelvtan, hangos olvasás
- 3-4. évfolyamon: matematika, szövegértés, helyesírás, nyelvtan, hangos olvasás
- 5-8. évfolyamon: matematika, szövegértés, helyesírás, hangos olvasás.

A mérési eredmények alapján valósítjuk meg a tanulók egyéni, illetve csoportos fejlesztését a tanórák keretein belül és a korrepetálásokon.

Oktatási eredményvizsgálatok

- „Bemenetkor” az első osztályosok ismeretanyagának, képességeinek felmérése. Szükség esetén fejlesztőpedagógus segítségével történik.
- „Átmenetkor” A 4. és/vagy 5. évfolyamon a tanítók és a szaktanárok közösen összeállított anyagon mérik a tanulók alapkészségének helyzetét (hangos és szövegértő olvasás, helyesírás, matematika).
- Online kompetenciamérés

A vizsgák lebonyolításának rendjét az igazgatóhelyettes koordinálja. A vizsgák lebonyolításáért a kijelölt szaktanár a felelős.

A tanulók teljesítményének értékelése

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

- Megfigyelés
- Írásos kikérdezés (kérdőív)
- Tanulók által készített produktumok vizsgálata
- Tanulói teljesítmények felmérése (mérés)
- Dokumentumok elemzése

Az értékelés a pedagógiai folyamatok egyik szakasza, a visszacsatolás funkcióját látja el. Az értékelés a pedagógiai folyamatban mindig jelen van; eszköz a pedagógus és a szülő számára.

Az értékelés célja, hogy

- informálja a pedagógiai folyamat résztvevőit arról, hogy a folyamat adott tevékenységei mennyire érték el céljukat.
- a tanuló magatartásának, szorgalmának, tanulmányi eredményének minősítése, jelzés a tanuló, a szülő, az iskola számára. Az értékelést természetesen nem kell, hogy minden esetben minősítés kövesse!
- a tanulóknak kialakítsa az önértékelés képességét, mely elengedhetetlenül fontos az önálló tanulásra való képesség kialakításához.
- motiválja a tanulókat.

Követelmények az értékeléssel szemben

Az értékelés legyen

- tárgyilagos és objektív.
- folyamatos, rendszeres,
- szakszerű, felelősségteljes,
- sokszínű, ösztönző hatású, előremutató,
- ne minősítsen, hanem a fejlődési állapotról számoljon be,
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött,
- jelenjék meg, hogy a tanuló a saját lehetőségeit mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési funkciót különböztetünk meg:

- Diagnosztikus (tényfeltáró, információszerző)
- Formatív (visszajelző, fejlesztő- formáló)

- Szummatív (lezáró, minősítő)

A diagnosztikus értékelés

A tanulók előzetes tudásának felmérése, amelyek új ismeretek feldolgozásához szükségesek. Ez történhet írásban, szóban, de valamilyen cselekvés, tanulói aktivitás részeként is. A diagnosztikus mérések eredményeit nem írjuk be a naplóba!

A formatív értékelés

Közvetlenül a tanuló, illetve a tanulás formálását, alakítását célozza, mert megmutatja, hogy egy új anyagrész feldolgozásában a gyerekek ténylegesen mennyit is értettek meg belőle. Ez történhet szóban és írásban is. Mivel még nem fejeződött be teljesen az adott anyagrész feldolgozása, ezért a hiányosságokra vissza lehet térni, az eseteleges félreértéseket, hibás tanulói konstrukciókat lehet javítani. A formatív értékelés eredményét nem írjuk be a naplóba!

A szummatív értékelés

A már feldolgozott anyagrész számonkérése a szummatív lezáró, összegző értékelés. Ez többféleképpen is történhet: témazáró dolgozatok, év végi osztályzatok, vizsgák alkalmával.

Az értékelés módja, ideje

Az értékelésnek rendszeresnek kell lennie, és ki kell térnie az iskolai élet minden egyes területére. Értékeljük a tárgyi követelmények elsajátításának mértékét, tanórai és tanórán kívüli magatartását, felszerelésének, feladatainak meglétét, szabálytiszteletét, fejlődési törekvéseit. A tanulói teljesítmények, valamint a magatartás és szorgalom értékelését a Köznevelési törvényben megfogalmazottak alapján végezzük. A tanulói teljesítmények értékelése szöveges értékeléssel, illetve ötfokozatú skálán történik.

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire.

A szöveges értékelés

A vonatkozó jogszabályi előírások alapján, az alsó tagozaton, első évfolyamon és a második évfolyam első félévében szöveges értékelést végzünk. A szülők az írásbeli értékelés formájáról a tanév eleji szülői értekezleten kapnak tájékoztatást.

A szóbeli és írásos szöveges értékelés fontos szempontjai:

- legyen folyamatos, rendszeres
- személyre szabott legyen, mindig az értékeltről szóljon, de ne a személyét minősítse,
- motiváló legyen, mindig erősítse a tanulóban azt, amit jól csináltak,
- tartalma mindig járuljon hozzá a tanulók személyiségének épüléséhez,
- mutasson irányt, határozza meg a továbblépés útját, nyújtson segítséget tanulóknak (szülőnek) a tennivalókról,

- az értékelés legyen segítő szándékú, ösztönözze a tanulót a teljesítménye javítására
- céljai és követelményei legyenek előre ismertek,
- legyen érthető, pontos, de ne legyen sértő.

Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig

Kiválóan megfelelt

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolati, véleménye megfogalmazására. Életkorának megfelelően képes az összefüggések meglátására.

Jól megfelelt

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti, ismeretanyaga jó, de alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel a feladatmegoldás során, az összefüggések meglátásában.

Megfelelt

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti. Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazásra is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni. Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

A szöveges értékelés kategóriáinak megfeleltetése osztályzatokkal

A szülő kérésére iskolaváltáskor az egyedi értékelést osztályzatokká alakítjuk a félévi és évi végi bizonyítványban. Ezek osztályzatra való átváltása az alábbiak szerint történik:

- jeles (5) – 90% - 100%
- jó (4) – 80% - 89%
- közepes (3) – 60% - 79%
- elégséges (2) – 40% - 59%
- elégtelen (1) – 0% - 39%

Értékelés ötfokozatú skálán

2. évfolyam II. félévétől a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanév közben érdemjeggyel, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősítjük. Az érdemjegy megállapítása globális értékelés vagy pontozás alapján történhet. A pontozással értékelt dolgozatok ponthatárának

megállapításakor az irányadó ponthatártól eltérni abban az esetben lehet, ha a dolgozat előtt erről a tanulók tájékoztatást kapnak.

Irányadó ponthatárok alsó és felső tagozaton:

Érdemjegy   Teljesítmény

elégtelen (1)   0-39 %

elégséges (2)   40-59 %

közepes (3)   60-79 %

jó (4)   80-89 %

jeles (5)   90-100 %

A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai

Jeles (5)

A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel.

Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.

Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz.

Fogalmi pontosak, tiszták, összefüggésüket, rendszerüket átlátja.

A váratlan problémák nem riasztják vissza, képes közelíteni a megoldáshoz.

Jó (4)

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.

Fogalmi tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan.

Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat.

Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes (3)

Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.

Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt.

Fogalmakat pontatlanul ért, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges (2)

A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges.

Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen (1)

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

Év közben az érdemjegyek mellett a tanító/tanár az osztályközösségben kialakított szokásoknak megfelelően (piros pont, kisjegy, csillag, stb.) is értékelheti a kisebb feladatok elvégzését. A piros pontok, kisjegyek, stb. megegyezés szerint osztályzatra válthatók.

A szülőket a kapott érdemjegyekről napra készen kell az ellenőrző könyvön keresztül értesíteni. Az osztályfőnököknek havonta egyeztetni kell az ellenőrzőket és a naplót. Ha a tanuló tanulmányi eredményében tartós hanyatlás mutatkozik, mielőbb írásban értesíteni kell erről a szülőt. Egy tantárgyból egy félévben annyi osztályzatnak kell lenni, ahány a szaktárgy heti óraszám, de legalább három.

A Pedagógiai programunk nem ír elő a jogszabályban szereplőtől eltérő értékelési rendszert! A biztos tudás kialakításához feltétlenül szükséges a közvetített ismeretek rendszeres és a tantárgyaknak megfelelő formákban végzett számonkérése, a tanuló teljesítményének folyamatos megfigyelése és értékelése. A tudás, felkészülés mérése szóban illetve írásban történik. A számonkérés irányulhat a házi feladat, a napi anyag, kisebb egység és egy-egy témakör ismeretének mérésére.

Az Etika/Hit és erkölcstan értékelésének módja eltér a hagyományos tantárgyi értékeléstől. 1-8. osztályig:

jól megfelelt,

megfelelt minősítést kapnak a tanulók.

Az ellenőrzés és az értékelés alapelvei:

- sokszínű és motiváló hatású
- folyamatos, rendszeres
- tárgyilagos, objektív, segítőkész szándékú
- korrekt
- következetes, szakszerű, felelősségteljes
- igényes
- a tanulói önkontroll fejlesztésének igénye.

A számonkérésnek, a tanulói teljesítmény értékelésének, minősítésének követelményei

- Számon kérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott.
- A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése.
- Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására.

- A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás-képesség-teljesítmény egységben kell *értékelni*.
- Az *értékelés és minősítés* során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szóveges minősítés mindenkor a *tanuló teljesítményét tükrözze* (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét).

A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.

A tanulók munkájának értékelése

Az értékelés akkor sikeres és hatékony, ha

- folyamatos: megjelenése rendszeres, aktuális, tervszerű, nem kampányszerű
- sokoldalú: méri az emlékezeti teljesítményeket, az ismeretek alkalmazását, a tudást
- változatos: vizsgálja a neveltségi szintet, figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, személyiség típusokat
- kiszámítható
- tudatosított

Tanév közben a folyamatos értékelést tartjuk célravezetőnek a szakaszos, témák utáni méréssel kombinálva. Így tudjuk nyomon követni a tanulók fejlődését, illetve regisztrálni azokat a területeket, tanulókat, ahol korrekcióra van szükség. Ez az alapja a személyre szóló képességfejlesztésnek is.

A rendszeres értékelések – feleletek, beszámolók, kiselőadások, röpd-, témazáró és házi dolgozatok, tesztek, gyakorlati feladatmegoldások, munkadarabok – a heti 1-2 órás tantárgyakból félévenként minimum 3-4, a heti 3 vagy ennél nagyobb óraszámú tantárgyakból havonta legalább egy érdemjegy alapján osztályozható a tanuló. A pedagógus felelőssége a szóbeliség-írásbeliség arányainak megtartása a tantárgytól függően.

Törekednünk kell arra, hogy minél több adat álljon rendelkezésre, amikor egy-egy tanulmányi szakasz végén a tanuló munkáját értékeljük. Ehhez folyamatos és sokoldalú, nemcsak a tényleges szaktárgyi ismeretet feltáró ellenőrzés és értékelés szükséges, nem feltétlenül érdemjegy formájában. Szembesítsük tanulóinkat teljesítményükkel, pontosítsuk a hiányosságokat, indokoljuk az osztályzatokat előrelátható módon:

- A tanuló helytelen viselkedése nem sújtható szaktárgyi osztályzattal
- Az osztályzatokat közölni kell a tanulókkal

6.10. Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Iskolánk nevelőtestülete azt az elvet vallja, hogy a diákok kapjanak rendszeresen házi feladatot. A házi feladat a tanulás legitimizált módja.

A házi feladat, az otthoni felkészülés célja:

- az egyes tantárgyi anyagok elsajátításának könnyítése, gyakorlása
- segítség a tanórai munkához
- a tantárgyakhoz kapcsolódó alapkészségek fejlesztése
- fejlődjön a tanulók problémamegoldó képessége
- a motiváció növelése
- a tananyaghoz kapcsolódó információk bővítése (internet és könyvtárhasználat)
- az önművelés igényének kialakítása
- a tanulói teljesítmény javítása
- a pontosság, a kötelességtudat a rendszeres, önálló munkavégzés fejlesztése
- a leszakadó, alulteljesítő tanulók felzárkóztatása
- a tanulási technikák kiépítése
- az önálló ismeretszerzés stratégiájának kialakítása, az élethosszig tartó tanulás eszközeinek megismerése

A házi feladatadás alapelvei:

- A szülőknek joguk van tanácsot kapni abban, hogyan nyújtsanak segítséget gyermeküknek az otthoni munkában.
- A tanulóknak joga van a házi feladat elkészítéséhez szükséges tanári útmutatáshoz.
- A házi feladatot mindig ellenőrzi, megbeszéli a diákokkal a pedagógus.
- A szorgalmi házi feladatot a tanár jutalmazza. (piros pont, részjegy, egész jegy stb.)
- A házi feladat megoldását a tanár érdemjeggyel értékelheti.

A házi feladat tartalmát tekintve:

- kapcsolódjon az órai munkához, a tantárgyi követelményrendszerhez.
- legyen differenciált, személyre szabott, individualizált
- legyen gyakorló jellegű, érdekes, érdeklődést felkeltő, esetleg szórakoztató
- legyen megfelelően előkészített,
- az életkori sajátosságokat figyelembe vevő,
- jelenthet intellektuális kihívást

A házi feladat formáit tekintve lehet:

- egyéni kutatómunka

- teszt
- prezentáció
- gyűjtőmunka
- munkafüzeti gyakorlatok
- rajz, plakát
- számolás vagy fogalmazvány
- memoriter
- versenyfeladatok
- rejtvények
- szótanulás

A házi feladat korlátai, mennyiségének elvei:

- a) Inkább kevesebbet adjunk, de rendszeresen!
- b) A szóbeli és írásbeli házi feladat együttes mennyisége nem lehet túlzó.
Tantárgyanként 15-30 perc alatt elvégezhető legyen
- c) A fogalmazások maximális hosszát a szaktanár határozza meg (5-6. osztály 1 oldal 7-8.osztály 1 ½ oldal), ezzel is tekintetbe véve az életkori sajátosságokat.
- d) A hosszabb lélegzetű memoriterek, verseket részenként kérjük számon!
- e) Nagyobb szünetek előtt, ill. hétvégén annyi házi feladat adható, amennyit általában egy tanórára kapnak a diákok.
- f) A kötelező olvasmányok olvasására előző tanév végén hívjuk fel a tanulók figyelmét.
- g) Csak olyan házi feladatot kaphat a tanuló, melynek elvégzéséhez szükséges anyagok és eszközök egy átlagos háztartásban rendelkezésre állnak.
- h) Kutatómunkára, kiselőadásra, memoriterekre való felkészüléshez hosszabb idő álljon a tanuló rendelkezésére!

6.11. Az iskolai beszámoltatás, számonkérés formái

Tanórai számonkérés

Mindig a megtanított anyagból, rendszeresen történik.

A számonkérési, értékelési formák (szóbeli, írásbeli) helyes aránya a pedagógia örök dilemmája. A képesség és készségfejlesztés követelménye a két forma egyenlő arányát kíváná. A tanulók kifejezőképességbeli hiányosságai, a felgyorsult élettempó hatására kialakult rövidített, szinte csak jelzésszerű – az egyedi, választékos stílust nélkülöző – beszédjük az iskola felelősségét növeli ezen a téren. Ugyanakkor a mennyiségében és sokféleségében egyre bővülő közvetítendő ismeretanyag elsajátításának pontos ellenőrzése az írásbeli számonkérést részesíti előnyben.

Elvek:

- Bejelentés nélküli témazáró dolgozatot nem íratunk.
- Egy napon lehetőleg nem íratunk két tantárgynál több tárgyból témazáró dolgozatot.
- A félévi és tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli számonkérés alapján született érdemjegyekből azokból a tantárgyakból, amelyek alkalmasak a szóbeli kifejezőkészség fejlesztésére, amelyekből későbbi tanulmányaik során a tanulók szóbeli vizsgát kötelesek tenni (illetve tehetnek).
- A bizonyítottan részképesség-hiányos (dyslexiás), illetve írásképtelenséget okozó fogyatékkal élő diákokat az írásbeli számonkérés minden formája alól fölmentjük.
- Az írásbeli munkák ellenőrzése és a tapasztalatok visszajelzése során különös figyelmet fordítunk arra, hogy a diákokat megtanítsuk jegyzetelni.
- Az írásbeli kifejezőkészség fejlesztésébe beleértendő az is, hogy megtaníttjuk a diákokat az információhordozók használatára. (Pl.: szövegszerkesztés, az Internet használata levelezés, forrásgyűjtés).
- A diákok írásbeli dolgozatait, beszedett füzetét, beadott munkáját rövid időn belül értékelni, javítani kell: ellenkező esetben annak – fontosabb – visszajelzés jellege háttérbe szorul „jegyszerző” funkciója mögött.
- Az értékelésre beadott tanulói munkák (házi dolgozatok, tanulói kutatómunkák anyaga) a tanulók „szellemi termékei”, azokat vissza kell adni a készítőiknek, illetve csak a tanuló engedélyével őrizheti meg azokat a pedagógus.

A tanulókat tájékoztatni kell arról, hogy melyik tantárgyi füzetüket, jegyzetüket kérheti el, szedheti be a pedagógus.

Formái:

- szóbeli, írásbeli felelet az előző órán tárgyalt, aktuális tananyagból és az ahhoz közvetlenül kapcsolódó, az órán említett alapismeretekből, előzetes bejelentés nélkül (5-20 perc),
- beszámoló, házi dolgozat (megadott, kijelölt témákból),
- részösszefoglalást követő dolgozat több órai tananyagból előzetes bejelentés után (15-45 perc),
- témazáró dolgozat, egy héttel előre bejelentve, egyeztetve, témakör lezárását követően (45 perc),
- év eleji felmérő,
- év végi felmérő.

Amennyiben a tanuló az előre bejelentett témazáró dolgozatot nem írta meg, köteles azt mielőbb pótolni a szaktanárral egyeztetett időpontban. Témazáró dolgozat nem hagyható el.

6.12. Oktatási eredményvizsgálatok

A vizsgálatok értékelésének legfontosabb feladata, lényege a visszajelzés, visszacsatolás, azaz a mérések, eredményvizsgálatok során feltárt tények, adatok felhasználása a pedagógiai folyamatok – a tanítás-tanulás folyamatának – optimalizálásában.

Feladata hogy ösztönözze, támogassa az intézményekben végzett nevelő- és oktatómunka eredményességének mérését, értékelését, az intézmény belső mérési-értékelési rendszerének kiépítését és működtetését, a mérési eredményekre épülő fejlesztési tervek, fejlesztő programok kidolgozását.

- Átmenetkor” a 4. és 5. osztályban tanítók és a szaktanárok közösen összeállított anyagon mérik az alapkészségek helyzetét (hangos és szövegértő olvasás, helyesírás, matematika).
- Év végi felmérések.
- Diagnosztikai vizsgálatok 1 osztályban.
- Online kompetenciamérés

6.13. A tanulók teljesítményének értékelése

Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig

Intézményünkben a tanulók teljesítményét szövegesen értékeljük az első osztályban és a második év első félévében.

A szöveges értékelés célja az, hogy a szülők pontos képet kapjanak gyermekük képességeinek és készségeinek fejlődéséről.

- Negyedévente értékelünk.
- Az értékelő szövegnek az abszolút teljesítmény mellett tükröznie kell az előző értékelés óta tapasztalt fejlődését is.
- Az értékelés nem tartalmazhat társakkal való összehasonlítást (nem rangsorolhatja a diákokat).
- Az értékelés mindenkor segítő szándékú; a gyerek fejlődését kell, hogy segítse, nem lehet megalázó vagy büntető jellege. Minden értékelésben a pozitívumokból kiindulva, azokra alapozva kell megfogalmazni a további fejlődés útját.
- Az értékelést úgy kell megfogalmazni, hogy annak tartalmát, üzenetét a gyerek is pontosan értse.
  - **Kiválóan teljesített a tanuló**, ha minden tantárgyból a tanulmányi értékelésben a legjobb minősítést kapja.
  - **Jól teljesített a tanuló**, ha minden tantárgyból a tanulmányi értékelésben jó illetve maximum két tantárgyból kiváló minősítésben részesül.

- **Megfelelően teljesített a tanuló**, ha minden tantárgyból a tanulmányi értékelésben megfelelt, maximum két tantárgyból jó minősítést kap.
- **Felzárkóztatásra szorul a tanuló**, ha három fő tantárgyból (matematika, magyar nyelv és irodalom, környezetismeret) a gyenge minősítést kapja.
- **Felzárkóztatásra szorul a tanuló**, ha háromnál több tárgyból felzárkóztatásra szorul minősítést kap.

Iskolánkban, ha a tanuló felzárkóztatás minősítést kap, akkor a szülő bevonásával értékeljük a tanuló teljesítményét, feltárjuk a haladását, fejlődését akadályozó tényezőket, javaslatot teszünk annak megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre pl.: differenciált képességfejlesztő foglalkozások.

	Az értékelés módja formája	Az értékelés rögzítése	Az értékelést végzi
Tanév közben	<ul style="list-style-type: none"> • Piros- fekete pontig • Szöveges értékelés • dicséret 	<ul style="list-style-type: none"> • tanulói füzet, munkafüzet, egyéb munkák • Kréta • tájékoztató füzet 	<ul style="list-style-type: none"> • osztályfőnök • tanító • napközis tanító • szaktanár
Félévkor	<ul style="list-style-type: none"> • kiválóan teljesített • jól teljesített • megfelelően teljesített • felzárkóztatásra szorul 	<ul style="list-style-type: none"> • tájékoztató füzet • Kréta 	<ul style="list-style-type: none"> • osztályfőnök • tanító • napközis tanító • szaktanár
Tanév végén	<ul style="list-style-type: none"> • kiválóan teljesített • jól teljesített • megfelelően teljesített • felzárkóztatásra szorul 	<ul style="list-style-type: none"> • Kréta • bizonyítvány • törzskönyv 	<ul style="list-style-type: none"> • osztályfőnök • tanító • napközis tanító • szaktanár

1. osztály

Félévi és év végi értékelés

Figyelme:	hosszabb időre is leköthető	csak rövid időre köthető le	
Emlékezete:	megbízható	felületes	pontatlan
Feladatértése:	jó	bizonytalan	rossz
Feladattudata:	kialakult	változó	nincs
Munkatempója:	gyors	átlagos	lassú
Munkavégzésnél:	önálló	segítségre szorul	
Padjában:	rend van	rendetlenség van	
Felszerelésére:	vigváz	nem vigváz	
Nevelőivel:	tisztelettudó	nem fogad szót	szemtelen

Matematika

Számfogalom:	kialakult	gyenge	kialakulatlan
Számok írása, olvasása	jó	változó	gyenge
Rendezés, összehasonlítás számlálás:	jó	változó	gyenge
Páros, páratlan számok felismerése.			

rendezése	jó		változó	gyenge
Tájékozódás 10-20-as számkörben	Jó		változó	gyenge
Összeadás..kivonás, nótlás:	hibátlan	kevés hiba	sok hiba	felzárkóztatásra szorul
Mérések:	hibátlan	kevés hiba	sok hiba	felzárkóztatásra szorul
Szöveges feladatok megoldása:	jó	változó	felzárkóztatásra szorul	
Római számok ismerete:	jó	változó	sok hiba	
Logikus gondolkodás:	jó	megfelelő	gyenge	
Matematikai gondolkodása:	logikus	segítséget igényel		

Magyar nyelv és irodalom- írás

Betűalakítás, kapcsolás:	szabályos	változóan eltérő	hibás	
Tollbamondás:	hibátlan	kevés hiba	sok hiba	
Tájékozódás a vonalrendszerben:	jó	változó	hibás	
Helvesírás	jó	megfelelő	hibás	sok hiba
Kütlak:	tetszetős	változó	rendezetlen	

Magyar nyelv és irodalom- Olvasás

Betűfelismerés:	biztos	ritkán téveszt	téveszt	
összeolvasás:	biztos	ritkán téveszt	téveszt	nem tud
Szóolvasás:	pontos	kevés hiba	akadozó	nem olvas
Mondat olvasás:	pontos	kevés hiba	akadozó	nem olvas
Szövegértés:	Jó	megfelelő	felzárkóztatásra szorul	
Beszéd:	beszédbátorsága megfelelő		félénk	
	képről csak	mond	mondatot	mond
	történetet mond	gazdag a szókincse		
	hangos jól érthető	a hangokat tisztán ejti	beszédhibás	

Természettudomány

Évszakok:	kiváló	megfelelő	gyenge
Család:	kiváló	megfelelő	gyenge
Alapvető egészségügyi ismeretek	kiváló	megfelelő	gyenge
Alapvető közlekedési ismeretek:	kiváló	megfelelő	gyenge
Környezetünk:	kiváló	megfelelő	gyenge

Rajz

Emberábrázolás:	kiváló	megfelelő	gyenge
Tárgyak ábrázolása:	kiváló	megfelelő	gyenge
Természeti jelenségek ábrázolása:	kiváló	megfelelő	gyenge
Szín ismeret:	kiváló	megfelelő	gyenge

Esztétikai megjelenítés:		kiváló	megfelelő	gyenge
Technika				
Papírmunka:		kiváló	megfelelő	gyenge
Gyurma formázása:		kiváló	megfelelő	gyenge
Fonal textil:		kiváló	megfelelő	gyenge
Természetes anyagok:		kiváló	megfelelő	gyenge
Esztétikai megjelenítés:		kiváló	megfelelő	gyenge
Eszközhasználat:		kiváló	megfelelő	gyenge

Ének-zene				
A közös éneklésben, játék		szívesen,	nem szívesen vesz részt	
Ritmusérzéke:		jó,	megfelelő, gyenge	
A dallamok ismerete:		jó,	megfelelő, gyenge	
A tanult dalokat:		felismeri.	nem ismeri fel	
A vonalrendszerben való tájékozódási képessége:		jó.	megfelelő, gyenge	
Testnevelés				
Mozgáskészsége:		kiemelkedő	jó	megfelelő
Munkája a tanórákon:		aktív	megfelelő	keveset dolgozik
Magatartás	PÉLDÁS	JÓ	VÁLTOZÓ	ROSSZ
Aktivitás, példamutatás	igen jó, nagyfokú	közepes	gyenge	negatív v. romboló
A közösségi célokkal azonosul - érdekeinek figyelembe vétele - a munkában való részvétel	igen, élenjár	általában jó, aktívan részt vesz	ingadozó közömbös	szemben áll érdektelen
Hatása a közösségre	pozitív	befolyást nem gyakorol	gyakran árt	negatív
Törődés társaival	gondos, segítőkész	segítőkész, megértő	ingadozó ellentmondásos viselkedésű	ártó, szembenálló
Házirend betartása	betartja, arra ösztönöz	betartja	részben betartja	sokat vét ellene
Viselkedése, hangneme	kifogástalan	kívánnivalót hagy maga után	udvariatlan, éretlen	durva, goromba agresszív
Fegyelmezettség	nagyfokú	megfelelő	gyenge	elégtelen
Szorgalom	5	4	3	2
Tanulmányi munkája	igényes	figyelmes	figyelmetlen	hanyag
Munkavégzés	kitartó, pontos, megbízható,	rendszeres	rendszeretlen pontatlan	megbízhatatlan
Ált. tantárgyi munkavégzés	mindent elvégez	ösztönzésre dolgozik	önállótlan	feladatait nem végzi el
Önálló munkavégzés				
Többlet feladatot vállal-e?	igen	keveset	ritkán	nem

Munkabeosztása - Önellenzés - Önálló munkavégzés	igen jó	jó	közepes	gyenge vagy nincs
Tanórán kívüli információk felhasználása	rendszeresen	többsnyire	ritkán	egyáltalán nem
	felkutatja	felkutatja.		
	felhasználja	felhasználja		

A 2. osztály első félévének értékelése

Figyelme:	csak rövid időre köthető le	hosszabb időre is leköthető	
Emlékezete:	megbízható	felületes	pontatlan
Feladatértése:	jó	bizonytalan	rossz
Feladattudata:	kialakult	változó	nincs
Munkatempója:	gyors	átlagos	lassú
Munkavégzésnél:	önálló	segítségre szorul	
Padjában:	rend van	rendetlenség van	
Felszerelésére:	vigyáz	nem vigyáz	
Nevelőivel:	tisztelettudó	nem fogad szót	szemtelen

Matematika

Számfogalom 100 körben:		kialakult	bizonytalan, kialakulatlan	
Számok írása, olvasása		jó	változó	gyenge
Rendezés, összehasonlítás számlálás:		jó	változó	gyenge
Összeadás, kivonás, pótlás:	hibátlan	kevés hiba	sok hiba	felzárkóztatásra szorul
Mérések:	hibátlan	kevés hiba	sok hiba	felzárkóztatásra szorul
Kivonás 100 körben:	hibátlan	kevés hiba	sok hiba	felzárkóztatásra szorul
Szorzás 100 körben:	hibátlan	kevés hiba	sok hiba	felzárkóztatásra szorul
Osztás:	hibátlan	kevés hiba	sok hiba	felzárkóztatásra szorul
Maradékos osztás:	hibátlan	kevés hiba	sok hiba	felzárkóztatásra szorul
Geometriai ismeretek:	jó	változó	gyenge	
Szöveges feladatok megoldása	jó	változó	felzárkóztatásra szorul	
Római számok ismerete:	jó	változó	sok hiba	
Logikus gondolkodás:	jó	megfelelő	gyenge	
Matematikai gondolkodása:	logikus	segítséget igényel		
Magyar nyelv és irodalom-	Írás			

Betűalakítás, kapcsolás	szabályos	változóan eltérő változó	hibás	
Tájékozódás a vonalrendszerben	jó	változó	hibás	
Külsőalak:	tetszetős	változó	rendezetlen	
Tempó:	jó	kapkodó	lassú	
Magyar nyelv és irodalom – Olvasás				
Mondat olvasása:	pontos	kevés hiba, akadozó	nem olvas	
Szöveg olvasása:	folyamatos	folyamatos szóképes	szóképes	
	akadozó	pontos kis hibával	hibás	
Tempó:	megfelelő	lassú, akadozó		
Írásjelek:	figyelembe veszi	nem veszi figyelembe		
Szövegértés:	jó	megfelelő felzárkóztatást igényel		
Beszéd:	beszédbátorsága megfelelő	félnék		
	képről csak szavakat mond	mondatot mond	történetet mond	
	hangos jól érthető	a hangokat tisztán ejti	beszédhibás	

Nyelvtan helyesírás

Hangok, betűk fogalmak írása:	jó	kevés hiba	sok hiba	
Elválasztás szótagolás:	jó	kevés hiba	sok hiba	

Tollbamondás:	hibátlan	kevés hiba	sok hiba	
Helyesírás	jó	megfelelő	hibás	sok hiba
Másolás	pontos	figyelmetlen	hibás	
	felzárkóztatásra szorul			
Szótő és toldalék felismerése	Jó	változó	sok hiba	
Betűrend:	jó	kevés hiba	sok hiba	felzárkóztatásra szorul
Magánhangzók helyesírása:	hibátlan	kevés hiba	sok hiba	felzárkóztatásra szorul
Mássalhangzók helyesírása:	hibátlan	kevés hiba	sok hiba	felzárkóztatásra szorul
Szavak helyesírása:	hibátlan	kevés hiba	sok hiba	felzárkóztatásra szorul

Mondatfajták felismerése:	jó	változó	téveszt	nem ismeri fel
Mondatvégi írásjelek alkalmazása:	jó	változó	téveszt	sok hiba

Természetismeret

Évszakok:	kiváló	megfelelő	gyenge	
Testünk és egészségünk	kiváló	megfelelő	gyenge	
Az élő természet, az erdő:	kiváló	megfelelő	gyenge	
Az élettelen természet:	kiváló	megfelelő	gyenge	
Közlekedési alapismeretek:	kiváló	megfelelő	gyenge	
Környezetvédelmi alapismeretek:	kiváló	megfelelő	gyenge	
Vizuális kultúra				
Emberábrázolás:	kiváló	megfelelő	gyenge	
Tárgyak ábrázolása:	kiváló	megfelelő	gyenge	
Természeti jelenségek ábrázolása:	kiváló	megfelelő	gyenge	
Színismeret:	kiváló	megfelelő	gyenge	
Esztétikai megjelenítés:	kiváló	megfelelő	gyenge	
Háttérábrázolás:	kiváló	megfelelő	gyenge	
Technika				
Papírmunka:	kiváló	megfelelő	gyenge	
Gyurma formázás:	kiváló	megfelelő	gyenge	
Fonal textil:	kiváló	megfelelő	gyenge	
Természetes anyagok:	kiváló	megfelelő	gyenge	
Esztétikai megjelenítés:	kiváló	megfelelő	gyenge	
Eszközhasználat:	kiváló	megfelelő	gyenge	
ÉNEK-ZENE				
A közös éneklésben, játékban:	szívesen,	nem szívesen vesz részt		
Ritmusérzéke:	jó.	megfelelő, gyenge		
A dallamok ismerete:	jó.	megfelelő, gyenge		
A tanult dalokat:	felismeri.	nem ismeri fel		
A vonalrendszerben való tájékozódási képessége:	Jó	megfelelő, gyenge		
Testnevelés				
Mozgáskészsége:	kiemelkedő	jó	megfelelő	
Munkája a tanórákon:	aktív	megfelelő	keveset dolgozik	

MAGATARTÁS	PÉLDÁS	JÓ	VÁLTOZÓ	ROSSZ
Aktivitás, példamutatás	igen jó. nagyfokú	közepes	gyenge	negatív v. romboló
A közösségi célokkal azonosul	igen élenjár	általában jó	ingadozó közömbös	szemben áll érdektelen

- érdekeinek figyelembe vétele		aktívan részt vesz		
- a munkában való részvétel				
Hatása a közösségre	pozitív	befolyást nem gyakorol	gyakran árt	negatív

6.14. A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai

Értékelés a 2. évfolyam második félévétől - 8. évfolyam végéig

A folyamatos értékelés

- visszajelzés a diáknak a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében,
- jelzés a szülőknek a diák adott tantárgybeli előmeneteléről.

A folyamatos értékelés fajtái:

- órai értékelés {szóban az órai munka, az aktivitás visszajelzése},
- szóbeli felelet értékelése,
- gyakorlati, illetve manuális tevékenység értékelése osztályzattal és szóban (készletszámok teljesítményének értékelése).
- írásos értékelés {írásbeli munka minősítésére: osztályzat + hozzáfűzött megjegyzések, tanácsok}.
- szülőknek üzenő füzet vagy ellenőrző útján küldött jelzés a feltűnően gyenge, vagy – esetleg-a kiemelkedően jó teljesítményért.

A 2. év végétől a 8. évfolyamig minden tantárgyból osztályzattal minősítjük a tanulók teljesítményét félévkor és év végén. (kivéve etika/hit és erkölcsan)

Az érdemjegyek tartalma

5 (jeles) a tantervben előírt (minimális és kiegészítő) követelményeket kiválóan, önállóan teljesítette a tanuló, mondanivalóját logikusan, összefüggően, legfeljebb kisebb kisegítő kérdésekkel meg tudja fogalmazni.

4 (jó) a tantervi követelményeknek megbízhatóan csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget.

3 (közepes) a tantervi követelményeknek pontatlanul tesz eleget. Akadozva előadott felelet; a tanult anyag nagy összefüggéseit, lényegi kérdéseit ismeri a tanuló, miközben tanári segítségre többször is rászorul.

2 (elégséges) a tantervi követelményekből a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Nehézkesen és hiányosan előadott ismeretanyag, a tények lényeges elemeinek többségét segítő kérdésekre fel tudja idézni, de azokat magyarázni, összefüggéseket feltárni nem képes

1 (elégtelen) a tantervi követelmények minimumát sem tudja, elfogadhatatlan igen hiányos tartalom, a lényeges tények felét sem tudja, még tanári segítséggel sem megfogalmazni.

Intézményünk a tanulók teljesítményéről az alábbi módon tájékoztatja a szülőket:

1. évfolyamon és a 2. osztály első félévében negyedévente szóveges értékelést adunk.
2. osztály második félévében 8. osztályig tanév közben a tanulóknak megfelelő számú érdemjegyet kell kapnia.

Az osztályfőnöki órák tematikája lehetővé teszi, hogy a tantárgy minősítése és értékelése alól eltekintsünk.

Félévi és tanév végi értékelés

A félévi és tanév végi ellenőrzőben, ill. bizonyítványban rögzített-értékelés funkciói:

- félévkor: visszajelzése annak, hogy a tanuló hol tart a tantárgy ismeretanyagának, az abban való jártasságnak az elsajátításban. A félévi osztályzatnak kell kifejeznie azt, hogy a tanulói munka, aktivitás tendenciája megfelelő-e, a képességei szerinti legmagasabb szintű tudás megszerzéséhez vezet-e, visszajelzést kell adnia arról, hogy megtalálta-e a tanuló a tantárgy eredményes elsajátításához szükséges tanulási módszereket.
- év végén: az osztályzatban kifejezett értékelés azt mutatja meg, hogy a tanuló milyen szinten sajátította el a tantárgy adott tanévre előírt követelményeit.

A félévi és év végi értékelés összhangban kell, hogy legyen az évközi értékelések során adott szóbeli, írásbeli és jegyekben kifejezett visszajelzésekkel.

Értékelés a 2. év félévétől a 8. évfolyam végig

	Az értékelés módja, formája	Az értékelés rögzítése	Az értékelést végzi
tanév közben	<ul style="list-style-type: none"> - piros, fekete pont - érdemjegy (5,4,3,2,1) - dicséret, elmarasztalás - magatartás és szorgalom - értékelése havonta 	<ul style="list-style-type: none"> - tanulói füzet, - munkafüzet, - egyéb munkák - ellenőrző könyv - iskolalátogatási - bizonyítvány 	<ul style="list-style-type: none"> - tanítók, - szaktanárok - napközis tanítók és - szaktanárok - véleménye alapján az osztályfőnök
Félévkor	<ul style="list-style-type: none"> - osztályzat számmal - jelölve (5,4,3,2,1) - szaktárgyi dicséret kitűnő - bejegyzéssel - magatartás szorgalom 	<ul style="list-style-type: none"> - ellenőrző könyv - kréta - (szám+d) 	<ul style="list-style-type: none"> - tanítók, - szaktanárok - a napközis nevelők - és szaktanárok

	- minősítése		- véleményét figyelembe véve az osztályfőnök - javaslata alapján az osztályozó - konferencia.
Tanév végén	- osztályzat betűvel jelölve - szaktárgyi dicséret (jeles - + szaktárgyi dicséret= kitűnő) - nevelőtestületi dicséret - magatartás, szorgalom - mint félévkor	- kréta - törzskönyv - bizonyítvány	- tanítók, szaktanárok - a napközis nevelők - és szaktanárok - figyelembe véve az osztályfőnök - javaslata alapján az osztályozó konferencia

6.15. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Tanulók magatartásának értékelése

A magatartás és szorgalom minősítését az iskola házirendjében és Működési Szabályzatában a nevelő testület, a diákok által elfogadott értékelési rendszer alapján végezzük.

A normatívákat a tanulók is ismerik, illetve évente ismertetni kell velük.

A tanuló magatartására és szorgalmára - a tanuló önértékelése és a társai véleményezése után - az osztályfőnök tesz javaslatot. Ha az osztályban tanító/k/ véleménye eltér az osztályfőnök által adott javaslattól, akkor mindkét részről jogosultak álláspontjukat, véleményüket indokolni.

Az értékeléskor az osztályfőnök figyelembe veszi az osztályban tanító szaktanárok, napközis nevelők véleményét is. A magatartás osztályzásakor figyelembe kell venni az iskola által szervezett, de nem az intézmény területén lebonyolított programokat is.

A tanulók magatartásának, szorgalmának értékelés év közben havonta érdemjeggyel, félévkor, év végén osztályzattal (2-5 terjedő skálán) és/vagy szóveges értékeléssel történik.

Az értékelés, ellenőrzés során ki kell térni a dicséretre, elmarasztalásokra.

A tanulók magatartásáról és szorgalmáról első negyedévben, félévkor és harmadik negyedévben az ellenőrző könyvön keresztül tájékoztatjuk a tanulókat és a szülőket. Tanév végén a bizonyítvány által.

Az osztályfőnökök, osztályvezetők az év közbeni - folyamatos értékelések, ellenőrzések módzatait, formáját, technikai kivitelezését a módszertani szabadság jegyében egyénileg dolgozzák ki és alkalmazzák a tanulócsoportjukra vonatkozóan. /zseton, piros pont, bélyeg stb.

napi, heti, 2 heti, havi gyakoriság/. Ezeket a változatokat a szülőkkel, tanulókkal a tanév eleji szülői értekezleten ismertetni kell!

A tanulók magatartásának értékelésére és minősítésére az első-nyolcadik évfolyamon

- példás (5),
- jó (4),
- változó (3),
- rossz (2) értékelést használunk.

A magatartás értékelésének szempontjai

Példás:

- Az a tanuló, aki a közösség alakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményével, példás viselkedésével elősegíti, társait ösztönzi;
- Az iskolai feladatokból önként részt vállal, azokat teljesíti;
- A házirendet betartja, s ezzel társainak jó példát mutat;
- Felnőttekkel, társaival szemben udvarias, segítőkész, tisztelettudó; megértő, együttműködő és jóindulatú;
- Fegyelmező intézkedés nem volt vele szemben;
- Munkavégzése megbízható, pontos, lelkiismeretes;
- Megnyilvánulásaiban őszinte.

Jó:

Az a tanuló, akinek neveltségi szintjében, emberi kapcsolataiban apróbb hiányosságok tapasztalhatók, de törekszik a kijavításukra;

Részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi;

A házirendet igyekszik betartani;

Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő, ezek kismértékűek;

Fegyelmi fokozata: legfeljebb osztályfőnöki figyelmeztetés.

Változó:

Az a tanuló, aki a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt;

Viselkedésével szemben kifogás merül fel;

Többször vét a házirend és a közösségi magatartás szabályai ellen;

Társaival szemben időnként durva, goromba, nem segítőkész;

Önértékelése irreális, felelősségérzete, rendszeretete ingadozó;

Fegyelmezési fokozata: írásbeli osztályfőnöki rovó;

Legsúlyosabb fegyelmező intézkedés vele szemben: igazgatói figyelmeztetés.

Rossz:

Az a tanuló, aki fegyelmezetlen magatartásával a közösség fejlődését hátráltatja, rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be, szándékosan árt a közösségnek;

A nevelési ráhatásokat tudatosan elutasítja;

A felnőttekkel szemben gyakran neveletlenül viselkedik, tiszteletlen, társaival durván beszél, verekedik;

Legmagasabb fegyelmező intézkedés vele szemben: igazgatói intés.

A tanulók szorgalmának értékelése

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

A tanulók szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök szöveggel minősíti, és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzi. A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök az érdemjegyek, és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben, az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A szorgalom értékelésének szempontja a tanuló képessége és teljesítménye közötti összhang, a tanuláshoz való viszony, versenyeken való részvétel. Az értékeléskor figyelembe kell venni a tanuló házi feladatainak teljesítését, a tanuló felszerelésének hiányát.

A szorgalom értékelésének szempontjai

Példás:

- Annak a tanulónak a szorgalma, aki tanulmányi munkában kitartó, a tőle telhető legjobb eredményre törekszik;
- Munkája pontos, megbízható, precíz, törekszik a hibátlan munkavégzésre;
- Többlet feladatokat vállal, feladatait maximális önállósággal és megbízhatóan végzi el;
- Kötelességtudata magas fokú, munkatempója állandó, lankadatlan, mindig készül, figyel, érdeklődő;
- Érdeklődése sokirányú, egyes tantárgyakban a tananyagon felül is produkál, ismeretanyaga a tananyagon kívülre is kiterjed.

Jó:

- A tanuló szorgalma, ha figyel az órákon, a házi feladatot elvégzi, az órákra képességeihez mérten lelkiismeretesen készül, az órán megfelelően dolgozik, de többre nem törekszik;
- Ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik, és ellenőrzi munkáját, önmagát;
- Általában felkészül, de különösebb érdeklődést nem mutat, az órai aktivitása, a munkához való viszonya a tőle elvárható szintű;

- Érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül.

Változó:

- Annak a tanulónak a szorgalma, akinek munkája ingadozó, hanyag és jó munkák váltogatják egymást;
- Önállótlan, csak utasításra kezd munkához, nem ellenőrzi önmagát;
- Munkája változékony, gyakran dolgozik képességszintje alatt;
- Szétszórtság jellemzi, ritkán figyel valamire.

Hanyag:

- A tanuló szorgalma, ha fegyelmezetlenül dolgozik, megbízhatatlan, a munkáját nem végzi el.
- Képességeihez, a körülményeihez képest csak vonakodva és keveset tesz tanulmányi előrehaladása érdekében, munkavégzése megbízhatatlan, pontatlan.
- Gyakran mulasztja el kötelességeit, munkafegyelme rossz.
- Érdektelenség, teljes közömbösség jellemzi.
- Legalább egy tárgyból elégtelen osztályzatot ért el.

6.16. A tanulók továbbhaladásának, magasabb évfolyamba lépésének feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben "A továbbhaladás feltételei" c. fejezetben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette.

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A 2-8. évfolyamon minden tantárgyból az "elégséges" év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulóknak a továbbhaladáshoz.

Ha a tanuló a 2.-8. tanév végén egy vagy két tantárgyból kapott "elégtelen" osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.

Amennyiben a tanuló három tantárgyból kap elégtelen osztályzatot, a tantestület határoz arról, hogy javítóvizsgát tehet-e, vagy az évfolyamot ismétli meg.

1.-3. évfolyamon a tanuló idegen nyelvből sem évfolyamismétlésre sem javítóvizsgára nem utalható.

A tanulói jogviszony megszűnésének tényét az Oktatási Törvény megfelelő rendelkezései, ill. meghatározásai szerint értelmezzük. Amennyiben a tanulói jogviszony iskolaváltoztatás miatt szűnik meg, a szülő köteles ennek tényét az intézmény igazgatójával közölni. A tanuló dolgozatainak átadása az osztályfőnök, a távozási lap, a bizonyítvány és az egészségügyi törzslap átadása valamint a tanuló kiírása a KIR-ből az iskolatitkár feladata.

A szülő gondoskodik arról, hogy gyermeke minden - az iskola tulajdonát képező - felszerelést visszaszolgáltasson.

6.17. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére alapvetően integrált oktatást biztosítunk. A tantárgyi keretek között megjelenő etnikai kisebbség kultúrájának, képzőművészetének, zenei világának, népviseletének és életmódjának megismerése nem elkülönítetten, hanem az évfolyamok tantervi követelményeiben beépítve, az egyes témakörök részterületeiként megjelennek, és azok a Magyarországon élő többi népcsoporttal együtt tárgyalásra kerülnek.

A településen élő nemzeti, etnikai kisebbség kultúrájának megismerését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- **tanórák**

- **osztályfőnöki órák**

- **tanórán kívüli tevékenységek:** szakkörök, hagyományörző rendezvények, kiállítások, szabadidős tevékenységek szervezése, táborozások, iskolai fellépések.

A tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységekben lehetőség nyílik a toleranciára való nevelésre, a másság megismerésére, tiszteletben tartására

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért iskolánk kiemelt feladatának tartja a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését.

Tanórákon, különösen az osztályfőnöki órán tanítjuk a tanulási technikákat. A magyar, a történelem (társadalomismeret), az etika és osztályfőnöki órákon megbeszéljük az esélyegyenlőség jelentését, fontosságát, és felhívjuk a figyelmet a hátrányos megkülönböztetés jogi – erkölcsi hibáira és következményeire.

A tanulók iskolai életében a konfliktuskezelő magatartást és a problémamegoldó gondolkodást gyakoroltatjuk. Bevonjuk a gyermekeket a közéleti munkába, a tanórán kívüli tevékenységekbe, a közösségi szabadidős - és sporttevékenységekbe, az alapfokú művészeti iskolai tevékenységbe.

Segítséget és ajánlásokat adunk a gyermekeknek a szabadidő szervezésében.

Fejlesztő csoportokat működtetünk, egyéni és kiscsoportos foglalkozásokat szervezünk. Együttműködünk a szakszolgálatokkal. Az esélyegyenlőség érvényesülését szolgáló tevékenységünk alapvető célja, hogy biztosítsuk az intézményen belül a szegregációmentesség

és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Az intézményi szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl célunk az esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósítása – az SNI, a BTM, a hátrányos helyzetű, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása.

További célok

Segítsük a tanulási, a beilleszkedési és a szociális hátrányok leküzdését.

Feladat

- Szociometriai felmérések segítségével feltérképezzük a tanulási, beilleszkedési, szociális hátrányokat.
- A rossz anyagi helyzetben levő, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diákokat segítjük. A veszélyeztetett, illetőleg hátrányos helyzetű tanulók helyzetének figyelemmel kísérése.

A fenti feladatok összefogását az igazgató által megbízott gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó pedagógus végzi, aki folyamatosan kapcsolatot tart a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal. Feladatai közé tartozik az iskola egészségnevelési programjának segítése is.

A tanulási esélyegyenlőség biztosításának elvei

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez iskolánknak (a fenntartóval, a családdal, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint biztosítja a nevelő-oktató munka feltételeit, illetve az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén;
- a tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanuló személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása;
- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül;

- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási módszerek alkalmazása. Az esélyegyenlőség biztosítása valamennyi tehetséges gyermek számára társadalmi hovatartozástól függetlenül;
- a tehetségesnek látszó gyerekek gyenge oldalának fejlesztése; (Gyenge oldal: olyan hiányosságok, amelyek a tehetség fejlődését megnehezítik, vagy megakadályozzák. Pl. alacsony önértékelés, gyenge tanulási motiváció, nem hatékony információ-feldolgozási stratégiák, valamilyen részképeség gyenge színvonala.)
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítése;
- a tanulási attitűd pozitív átformálását;
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon.
- partnerközpontú nevelést.

7. KIRÁNDULÁSOK SZERVEZÉSÉNEK RENDJE

7.1. Kirándulások listája:

- Osztálykirándulások (egy vagy több napos utak)
- Évközi tanulmányi kirándulások (egy napos vagy rövidebb utak)
- Szervezett iskolai kirándulások a határon túli, elsősorban erdélyi magyarlakta területekre. Határtalanul! program.
- Pedagógusok által szervezett egyéb iskolai kirándulások (több napos utak)
- Külföldi utak
- Pályázati támogatással szervezett utak

7.2. A kirándulások rendje

1. Az iskolai kirándulások szervezésénél figyelembe kell venni, hogy azokon a részvétel szigorúan önkéntes.
2. Akik nem kívánnak a programon részt venni, azok számára foglalkozást kell szervezni az iskolában.
3. Bármilyen iskolai keretben szervezett külső program csak az igazgató engedélyével valósítható meg. A külföldi utakról beszámolót kell készíteni.
4. A szülőket előzetesen tájékoztatni kell a kirándulásról, az úti célról, a programról, a költségekről, a praktikus információkról, esetleges rendkívüli tényezőkről stb..
5. A diákok csak a szüleik előzetes írásbeli engedélyükkel vehetnek részt a kirándulásokon.

6. A tájékoztatást és a szülők előzetes írásbeli engedélyének beszerzését a program szervezőjének (osztályfőnök, szaktanár, iskolai vezető stb.) kell végezni.
7. A program szervezőjének nevét a tájékoztatónak tartalmaznia kell. A programról a tájékoztatást és a szervezést megkezdeni csak az igazgató előzetes engedélyével lehet.
8. A résztvevőkkel ismertetni kell az egészségük és testi épségük védelmére vonatkozó előírásokat, a tanulmányi kirándulással együtt járó veszélyforrásokat, a tilos és az elvárható magatartásformát életkoruknak és fejlettségi szintjüknek megfelelően.
Az ismertetés tényét és tartalmát a program szervezőjének dokumentálni kell. Kifejezetten tilos a programokon belül az iskolai élet szokásos kockázatát meghaladó tevékenységek, programelemek szervezése.
9. A program szervezője felelős a tájékoztatásért, a program lebonyolításáért, a baleseti oktatásért.
10. A program szervezője kiemelt tekintettel a külföldi utakra az igazgatót köteles részletesen tájékoztatni, az esetleges változtatásokat, problémákat azonnal jelezni.
11. A kiránduláshoz kapcsolódó honlapokat a további tájékozódás érdekében megosztani.
12. A kirándulásra jelentkezők számáról előzetes tájékoztató és egyeztetés az igazgatóval az utazás lefoglalása előtt.
13. Végleges utaslista leadása a jegyvásárlást követően két munkanapon belül.

8. Legitimációs záradékA pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata

A fenntartóra (Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy) többletkötelezettség nem hárul.

A pedagógiai program hatálya:

A pedagógiai program személyi és területi hatálya kiterjed az egész iskolára, az iskola külső rendezvényeire, tanórán és iskolán kívüli foglalkozásaira, az iskola összes tanulója, dolgozója, továbbá az itt pedagógiai tevékenységet ellátó más természetes személyre.

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata:

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósítását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A szakmai munkaközösségek minden tanév végén értékelik a követelmények teljesítését.

A pedagógiai program érvényessége:

Az iskola 2023. szeptember 1-jétől, az átdolgozott Pedagógiai program és Helyi Tanterv szerint szervezi meg, és végzi nevelő-oktató munkáját.

Az érvényesség addig tart, amíg a törvényi változások, és a partnerek igényeinek a változása az átdolgozást szükségessé nem teszik.

A pedagógiai program módosítása:

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet

- az iskola igazgatója
- a nevelőtestület bármely tagja
- a szülői szervezet (SZMK)
- az iskola fenntartója

A szülők és tanulók a pedagógiai program módosítását a SZMK-n keresztül illetve a diákönkormányzat képviselője útján javasolhatják, kezdeményezhetik.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala:

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A pedagógiai program megtekinthető:

Az iskola irattárában

Az iskola honlapján

Felvilágosítást kaptak és kaphatnak a tanulók és a szülők a pedagógiai programról:

- igazgató,
- igazgatóhelyettestől.

Budapest, 2023.VIII.31.

8.2. Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

Nyilatkozat (munkaközösség/ek)

A Lajtha László Baptista Általános Iskola szakmai munkaközösség(ei) képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a munkaközösség(ek) a Pedagógiai program - adott szakterületet érintő kérdéseiben - véleményezési jogát gyakorolta/gyakorolták.

Dátum: 3p. 2023. 08. 31.

.....
munkaközösség-vezető

Nyilatkozat (nevelőtestület)

A Lajtha László Baptista Általános Iskola Nevelőtestülete képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai program elkészítéséhez és elfogadásához előírt egyetértési jogát gyakorolta. A Nevelőtestület a 2023. augusztus 26-án megtartott értekezletén a szakmai munkaközösség(ek) - szakterületüket érintő - véleményének kikérése után a Pedagógiai programot megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetértett, azt elfogadta.

Dátum: 3p. 2023. 08. 31.

.....
nevelőtestület nevében

8.3. Fenntartói jóváhagyó nyilatkozat

Nyilatkozat (fenntartó)

A fenntartó képviselőjében a Lajtha László Baptista Általános Iskola Pedagógiai programját az Nkt. 32. § (1) bek. i.) pontja alapján jóváhagyom, s az jóváhagyással válik érvényessé.

Dátum: 3p. 2023. 08. 31.

.....
fenntartó